

Kidholm I/S
Kidholmvej 2
6650 Brørup

Dato: 21.06.2016

Sagsnr.: 16/5208

E-mail: Teknik@vejen.dk

Web: www.vejen.dk

Tlf: 7996 5000

Miljøgodkendelse

Svinebrug

Indholdsfortegnelse

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug	3
Resumé.....	3
Indledning	3
Ansøgning	<u>53</u>
1 Afgørelse.....	<u>63</u>
Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering.....	<u>63</u>
Vilkår for afgørelsen.....	<u>73</u>
Offentliggørelse/høring, klageadgang og udnyttelse af godkendelsen	<u>123</u>
Forudgående inddragelse af offentligheden.....	<u>123</u>
Høring af udkast til offentliggørelse	<u>123</u>
Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering	<u>133</u>
Offentliggørelse af afgørelse og underretning af modtagere af afgørelsen.....	<u>133</u>
Udnyttelse af godkendelsen.....	<u>133</u>
2 Kort beskrivelse af husdyrbruget.....	<u>143</u>
Grundlag for sagsbehandling.....	<u>143</u>
Dyrehold og driftsform	<u>143</u>
Anlæg	<u>143</u>
Arealer.....	<u>163</u>
3 Redegørelse og vurdering	<u>233</u>
Generelle forhold.....	<u>233</u>
Husdyrproduktionen	<u>233</u>
Udnyttelse af godkendelsen.....	<u>233</u>
Anlæg og begrænsning af eventuelle gener for naboer	<u>233</u>
Lokalisering og Planrammer.....	<u>243</u>
Husdyrgødning og opbevaringsanlæg.....	<u>253</u>
Ammoniakfordampning	<u>263</u>
Lugt	<u>263</u>
Spildevand	<u>273</u>
Til- og frakørselsforhold	<u>273</u>
Udbringning af husdyrgødning	<u>293</u>
Støj.....	<u>303</u>
Fluer og skadedyr	<u>313</u>
Støv	<u>313</u>

Lys	313
Oplag af olie og kemikalier	323
Affald	323
Vand og energiforbrug	323
Risici	333
Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT.....	333
Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak.....	383
Påvirkning af kategori 1 naturområder.....	393
Påvirkning af kategori 2 naturområder.....	393
Påvirkning af kategori 3 naturområder.....	393
Arealernes påvirkning af natur, jord og vand.....	413
Arealvurdering nabokommune	413
Sædskifte.....	423
Beskyttede naturområder.....	423
Nitratudvaskning til grundvand	463
Nitrat til overfladevand	473
Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter	513
Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder	523
Anlæggets udformning.....	523
Anlæggets placering i landskabet	523
Kulturhistoriske værdier i tilknytning til arealerne	563
Husdyrbrugets ophør	593
Alternative muligheder	603
Sammenfatning.....	603
4 Øvrige forhold	613
Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning	613
Høringsberettigede	613
Kopimodtagere af afgørelsen	623
Bilagsoversigt	623

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Ejendomsnummer	5750090633
Matrikelnummer	4a Adsersbøl Gde., Lindknud m.fl.
CVR	27592848
CHR	45157
Ejendommens ejer	Martin og Rudolf Geiser
Husdyrbrugets ejer	Kidholm I/S
Husdyrbrugets kontaktperson	Martin Geiser

Resumé

Vejen Kommune har modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af udvidelse og ændring af husdyrbruget på Kidholmvej 2. Projektets indhold og kommunens afgørelse er beskrevet i kort form i nedenstående resumé.

Projektet omfatter udvidelse af produktion og ændring af sammensætning af husdyrholdet. Samlet svarer udvidelsen af husdyrproduktionen til en forøgelse på 236,6 DE fra 173,8 DE til 410,4 DE.

I forbindelse med udvidelsen ønskes der opført slagtesvinestald og ny gyllebeholder.

Lugtgenekriterierne fra husdyrbrugets anlæg til nærmeste byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo er alle overholdt under de givne forudsætninger.

Anlæggets ligger i nær tilknytning til en ammoniakfølsom skov, Kidholm Krat. Beskyttelsesniveauet er overholdt. Derudover er anlægget ikke placeret i nærheden af Natura 2000-områder, § 7-arealer eller andre særlige følsomme § 3-naturtyper.

Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Kidholmvej 2 i Vejen Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har Vejen Kommune vurderet det ansøgte projekt. Vurderingen fremgår af afsnit 3 "Redegørelse og vurdering" og er sammen med ansøgningen baggrund for miljøgodkendelsens vilkår.

Udkastet har været sendt i høring hos ansøger i 6 uger, hvor der var mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Orientering om høring af udkast til miljøgodkendelse har været sendt til naboer og parter.

Orientering af naboer er sket i en afstand fra ejendommen svarende til den beregnede konsekvenszone, dog minimum 300 meter, idet Vejen Kommune vurderer, at ejendomme indenfor denne grænse vil kunne forventes berørte af ændringer på ejendommen.

Der er ikke indkommet bidrag i forbindelse med høringen.

Vejen Kommune den 21. juni 2016

Anna Kathrine Klitgaard

Teknik og Miljø
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

Copyright alle kort og luftfoto: copyright DDO®, ©COWI

Ansøgning

Vejen Kommune har den 17. januar 2016 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Kidholmvej 2, 6650 Brørup omhandlende følgende:

- Etablering af slagtesvinestald på 2.483 m²
- Udvidelse af dyreholdet
  - *fra* 7.300 slagtesvin 30-102 kg (173,8 DE)
  - *til* 16.004 slagtesvin 30-107 kg (410,4 DE)

Vejen Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer.

1 Afgørelse

Vejen Kommune godkender det ansøgte efter § 12 i Husdyrgodkendelsesloven¹ på vilkår som angivet efterfølgende.

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold, staldanlæg og udbringningsarealer.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrgodkendelsesloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser eller dispensationer skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Vejen Kommune, ligesom der skal søges tilladelse til eventuel nedrivning af eksisterende anlæg.

Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering

Bemærkningerne til Husdyrbrugslovens § 33 angiver, at der indenfor udnyttelsesfristen skal være iværksat bygge- og anlægsarbejder med henblik på at opføre anlæg inden den frist, som er fastsat i afgørelsen. I den forbindelse vil det normalt være tilstrækkeligt, at der inden fristens udløb er indgået en retlig bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet indenfor et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil godkendelsen blive anset for bortfaldet.

Efter den fastsatte udnyttelsesfrist for miljøgodkendelsen gælder det, at hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes (helt eller delvist) i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsprincippet).

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Der henvises til reglerne i Husdyrgodkendelseslovens § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal jf. § 40 i "Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug" - Bek. nr. 44 af 11/01/2016 regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år, dvs. i 2024.

Ændringer af udbringningsarealet for den kommende planperiode skal jf. §§ 25 og 26 i "Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug" anmeldes til kommunen senest 1. august. Kommunen vurderer, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare. Kommunens

---

¹ "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" - nr. 1572 af 20.12.2006.

tilkendegivelse gives inden 1. oktober. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen enten trækkes tilbage, eller der kan fremsendes en ny. En ny anmeldelse skal i givet fald være kommunen i hænde senest 15. oktober. Hvis kommunen har indsigelser imod de nye arealer meddeles det inden 31. december.

Vilkår for afgørelsen

Vejen Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som det er beskrevet overfor kommunen i ansøgningen, ansøgning nr. 83704, version nr. 3, 18. april 2016. På baggrund af ansøgning og kommunens vurdering meddeler Vejen Kommune godkendelse på følgende vilkår:

Generelle forhold

1. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er påbegyndt udnyttet inden 2 år efter meddelt afgørelse. Ved påbegyndt udnyttet menes, at eventuelt byggeri er startet, eller ændring/udvidelse af dyrehold er indledt.
2. Hvis staldanlæg ikke etableres i det godkendte omfang, udløser det krav om genberegning af BAT-niveau og evt. ansøgning om tillæg til eksisterende miljøgodkendelse.
3. Miljøgodkendelsen må ikke udnyttes fuldt ud, før der foreligger skriftlig aftale med biogasselskab om modtagelse af i alt 148 DE svinegylle. Alternativ afsættelse af husdyrgødning skal anmeldes til Vejen Kommune og kan udløse krav om godkendelse.

Information om ændringer på husdyrbruget

4. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
5. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne godkendelse.

Landskabet

6. Der skal være en beplantning mellem staldanlægget og Kidholmvej, som afskærmer staldbygningen.

Husdyrproduktionen

7. Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang og sammensætning

Dyretype	Enhed	Antal
Slagtesvin, 32-107 kg delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	Produceret	16.004
I alt		16.004

Antal stipladser slagtesvin	3.738

Foranstaltninger for at undgå forurening

8. For det nye anlæg, skal der udarbejdes en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning, ensilagesaft, spildevand og regnvand - senest ved udnyttelsesfristens udløb. Afløbsplanen inkl. eventuelle bemærkninger hertil skal udarbejdes af autoriseret kloakmester eller andet uvildigt godkendt firma. Afløbsplanen skal være tilgængelig for myndigheden ved miljøtilsyn.
9. For det eksisterende anlæg skal der kunne fremlægges en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning, ensilagesaft, spildevand og regnvand – senest 3 måneder efter meddelt miljøgodkendelse.
10. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112.
11. Der skal udarbejdes en beredskabsplan senest 1 måned efter, at anlægsændringerne i godkendelsen er sket. Beredskabsplanen skal holdes opdateret og ophænges synligt på ejendommen. Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret kopi af beredskabsplanen.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
  - Oplysninger om, hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
  - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
  - En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
12. Situationer, hvor et uheld var lige ved at opstå skal noteres, og der skal udarbejdes procedurer med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.
  13. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning..

Opbevaringsanlæg

14. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på husdyrbruget.
15. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
16. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.

Ammoniakfordampning

17. Den totale mængde kvælstof ab dyr pr. år beregnet som kvælstof ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 34.089 kg N pr. år, som er beregnet efter følgende vilkårslikning:

$$(((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g total råprotein pr. FEsv}/6.250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})).$$

Ovenstående vilkår er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårslikningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede slagtesvin pr. år	16.004
Indgangsvægt, kg	32
Afgangsvægt, kg	107
FEsv pr. kg tilvækst	2,50
g N pr. FEsv.	145

Lugt

18. Sammensætningen af svin i nuværende slagtesvinestald og ny slagtesvinestald (se figur nr. 1) må på intet tidspunkt medføre en større lugtmission end 77.937 OU/s, hvor lugtmissionen beregnes som 300,00 OU/s pr. 1.000 kg slagtesvin.
19. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses.

Støjgrænser

20. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

I: i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land

	Tidsrum	Støjgrænser I
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

21. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovenstående vilkår om støj er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

Dokumentation skal ske ved måling/beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne/beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.

Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

Fluer og skadedyr

22. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de af Aarhus Universitets, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom².
23. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v).

Støv

24. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.
25. Fodersiloer skal indrettes så støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås. Der skal anvendes melcykloner eller anden tilsvarende støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

26. Lys fra ejendommen må ikke være generende udenfor ejendommens skel.
27. Ved opsætning af udendørs belysning skal det sikres, at lyskilden afskærmes, så der ikke sker lysspredning væk fra ejendommen.
28. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer eller timer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen efter endt arbejde.

Spildevand

29. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så unødigt spild undgås.
30. Vaskevand fra rengøring af staldene skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
31. Al vask af dyretransport vogn samt af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt/tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Oplag af olie, kemikalier etc.

32. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

---

² "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", www.dpil.dk
Vejen Kommune, Miljøgodkendelse - Kidholmvej 2

33. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
34. Olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag på tæt bund uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største beholder. Dette gælder dog ikke olie, der opbevares i godkendte olietanke jf. "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv." (Bek. nr. 1611 af 10. december 2015).

Affald

35. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske på samme måde som angivet i vilkårene vedrørende håndtering og opbevaring af olie og kemikalier.

Udbringning af husdyrgødning

36. På mark 34 skal der etableres og opretholdes en dyrkningsfri bræmme på mindst 2 m omkring den § 3 beskyttede sø (Naturpunkt nr. 18, figur nr. 7b). Den dyrkningsfri bræmme må hverken gødskes eller sprøjtes. Bræmmen kan første gang udlægges i græs, der efterfølgende kan afgræsses eller anvendes til slæt. Bræmmen må herefter ikke omlægges.

Nitratudvaskning

37. Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 13 % ekstra efterafgrøder, udover de til enhver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder skal følge de samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode, eftervirkning og kvælstofgødskning. De ekstra efterafgrøder kan ikke erstattes af andre alternativer.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

38. Der skal føres effektivitetskontrol, minimum hver 3. måned, som sikrer løbende kontrol af sammenhængen mellem foderforbrug og tilvækst. Effektivitetskontrollen skal indeholde oplysninger om foderforbruget med angivelse af foderets indhold af total råprotein pr. FEs.
39. Hvis husdyrbrugets energiforbrug overstiger 259.000 kWh pr. år for et planår eller kalenderår, skal energiforbruget gennemgås af en energikonsulent eller tilsvarende fagperson med henblik på at finde energibesparelser. Der skal udarbejdes en handlingsplan over mulige energibesparende tiltag med begrundelse for valgte prioritering og sandsynligt gennemførelsestidspunkt. Gennemgangen skal være foretaget og handlingsplanen udarbejdet senest 1 år efter det år, hvor energiforbruget overstiger 259.000 kWh.

Egenkontrol

40. Husdyrbruget skal registrere den til enhver tid opnåede produktion på husdyrbruget. Registreringerne skal bestå af produktionskontrolrapporter for produktionen på Kidholmvej 2 alene.
41. Der laves produktionskontrolrapporter, hvoraf følgende skal fremgå:
  - antal producerede dyr

- gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
- foderforbrug pr. kg tilvækst
- det gennemsnitlige indhold af total råprotein pr. FEsv.

N ab dyr skal på baggrund af produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder.

42. Opgørelsen over husdyrproduktionen på ejendommen skal ske ud fra antal producerede dyr pr. år. Opgørelsen foretages for en periode på minimum hele sidste år (kalender- eller planår). Følgende skal føres i en driftsjournal, der skal opbevares mindst 5 år på bedriften, og data skal være tilgængelige ved miljøtilsyn på ejendommen:
- Dokumentation over dyreholdets størrelse
  - Indholdet af totalprotein i svinefoderet skal dokumenteres ved foderopgørelser (opgjort som gennemsnit i g/FEs for hele mængden af slagtesvine- pr. planår).
  - Foderindlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter.
  - Registreringer af vandforbrug – aflæsning hver 6. måned.
  - Registrering af elforbrug – aflæsning mindst én gang årligt.
  - Årsopgørelse over forbruget af dieselolie og/eller fyringsolie (år og mængder).
  - Dato for service og evt. brud på drikkevandsinstallationer eller øvrige vandinstallationer.
  - Dato for service på ventilationsanlæg.
  - Dokumentation for renholdelse af ventilatorer.
  - Dokumentation for etablering af ekstra efterafgrøder f.eks. i form af gødningsregnskaber, markplaner eller ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen.
  - Udtalelse fra energikonsulent og evt. handlingsplan for nedbringelse af ejendommens energiforbrug.
  - Dato for uheld eller situationer, der kunne lede til uheld. Angivelse af typen af uheld eller situationer, indsats samt forebyggende tiltag.
  - Kvittering for aflevering af farlig affald.

Offentliggørelse/høring, klageadgang og udnyttelse af godkendelsen

Forudgående inddragelse af offentligheden

I forbindelse med sagsbehandlingen har der været gennemført procedure om forudgående inddragelse af offentligheden jf. Husdyrgodkendelseslovens § 55 stk. 2-4.

Inddragelse af offentligheden er sket ved annoncering i Ugeavisen Vejen-Brørup-Holsted uge 14 samt på kommunens hjemmeside. Der er ikke indkommet bidrag.

Høring af udkast til offentliggørelse

Udkastet til miljøgodkendelse sendes i høring i 6 uger fra den 9. maj til den 20. juni 2016 hos ansøger samt andre, der har anmodet om at få udkastet tilsendt.

Orientering om udkast til miljøgodkendelse sendes til alle borgere, der er part i sagen (herunder naboer, bortforpagtere af udbringningsarealer og produktionsanlæg samt gyllemodtagere). Udkastet eftersendes ved henvendelse herom.

Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering

Udkast til godkendelsen har været sendt i høring hos ansøger og parter i sagen, som ikke har haft kommentarer.

Der er ikke kommet henvendelser fra øvrige borgere eller interesseorganisationer i denne sag.

Offentliggørelse af afgørelse og underretning af modtagere af afgørelsen

Kommunens godkendelse vil blive offentliggjort i Ugeavisen Vejen-Brørup-Holsted i uge 26 samt på kommunens hjemmeside.

Kopi af godkendelsen er sendt til parter og interessenter, der har anmodet om høringsudkast og haft kommentarer hertil samt organisationer og myndigheder, der fremgår af afsnittet "Øvrige forhold".

Der kan klages over kommunens afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet senest 26. juli 2016 jf. vedlagte klagevejledning (bilag 1). Modtagere af orienteringsbreve samt kopimodtagere af afgørelsen er angivet i afsnit 4 "Øvrige forhold".

Udnyttelse af godkendelsen

Du kan udnytte godkendelsen uanset eventuelle klager, men du skal være opmærksom på, at dette ikke begrænser Natur- og Miljøklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Vejen Kommunes afgørelse.

Vejen Kommune gør opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke må udnyttes fuldt ud, før der foreligger skriftlig aftale med biogasselskab om bortskaffelse af 148 DE svinegylle. Alternativ afsættelse af husdyrgødning kan udløse krav om godkendelse ved Vejen Kommune.

2 Kort beskrivelse af husdyrbruget

I denne del af godkendelsen angives de oplysninger, som ligger til grund for behandlingen af ansøgningen. Ud over selve ansøgningen indgår der bilag til ansøgningen, anden nødvendig korrespondance under sagsbehandlingen samt seneste kontrolrapport for miljøtilsyn på husdyrbruget, kommunens oplysninger om data på husdyrbruget samt eventuelle bidrag fra offentligheden.

Ansøgningens indhold er kort beskrevet under overskrifterne: Dyrehold og driftsform, Anlæg og Arealer.

Grundlag for sagsbehandling

- Ansøgning om miljøgodkendelse 17. januar 2016
- Løbende korrespondance mellem ansøger, dennes konsulent og kommunen
- Miljøtilsyn på Kidholmvej 9. juli 2014 og Vejen Kommunes tilsynsrapport af samme dato.

Dyrehold og driftsform

Det nuværende husdyrhold

Dyretype	Enhed	Antal	DE
Slagtesvin, 30-102 kg delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	Produceret	7.300	173,8
I alt			173,8

Nuværende antal stipladser	1.728

Tabel 1. Husdyrbrugets nuværende tilladte husdyrproduktion

Det fremtidige husdyrhold

Dyretype	Enhed	Antal	DE
Slagtesvin, 32-107 kg delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	Produceret	16.004	410,4
I alt			410,4

Nuværende antal stipladser	3.738

Tabel 2. Den ansøgte husdyrproduktion

Dyreenhederne er udregnet på baggrund af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen³.

Anlæg

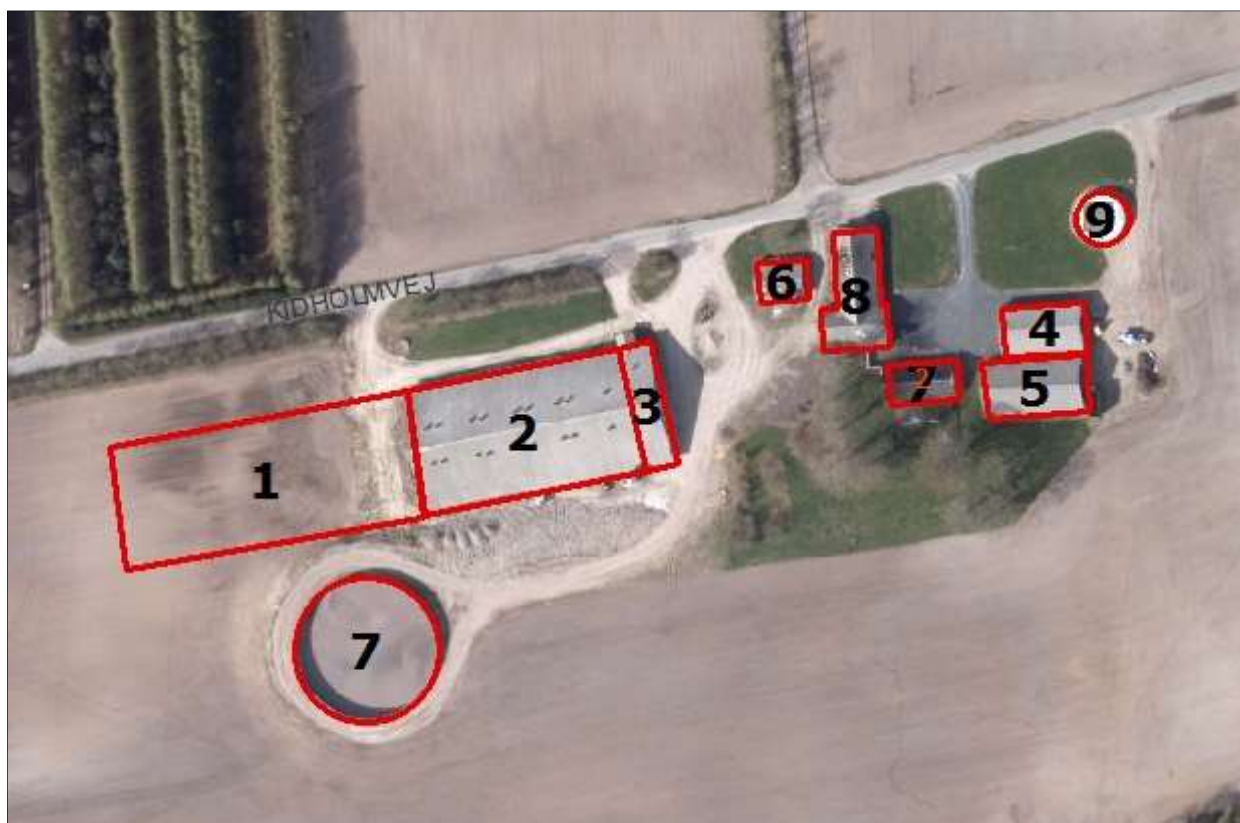
Husdyrbruget ligger vest for Lindknud i et lukket landskab med spredte landbrugsejendomme. Anlæggets udseende og beliggenhed i landskabet er beskrevet og vurderet i afsnittet "Anlæggets placering i landskabet".

³ Bekendtgørelse nr. 1318 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. af 26.11.2015

Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af en slagtesvinestald, maskinhus, foderlade og to gyllebeholdere til den husdyrproduktion, som er på husdyrbruget i dag. I forbindelse med udvidelsen af bedriften, ønskes der opført en ny slagtesvinestald i forlængelse af den eksisterende.

Figuren her under viser placeringen af eksisterende og ansøgte anlæg.

Figur 1. Husdyrbrugets driftsbygninger

Nedenstående tabel viser en oversigt over bygninger og opbevaringsanlæg på ejendommen samt fordelingen af dyr i de enkelte staldafsnit.

Nr.	Anvendelse	Størrelse	Staldsystem	Dyr	Stipladser
1	NY Slagtesvinestald	2.483 m ²	Delvist spaltegulv 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	2.010
2	Slagtesvinestald		Delvist spaltegulv 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	1.728
3	Forrum				
4	Halmlade				
5	Maskinhus				
6	Maskinhus				
7	Disponibel bygning				
8	Gyllebeholder	4.800 m ³			
9	Gyllebeholder, mucosa	490 m ³			

Tabel 3. Ejendommens indretning samt fremtidig fordeling af dyr. Bygningsnumre jf. figur 1 ovenfor

Arealer

Til ejendommen hører 352,1 ha, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning, heraf er 95 ha forpagtede. Mark 1001 og 1002 ligger i Billund Kommune.

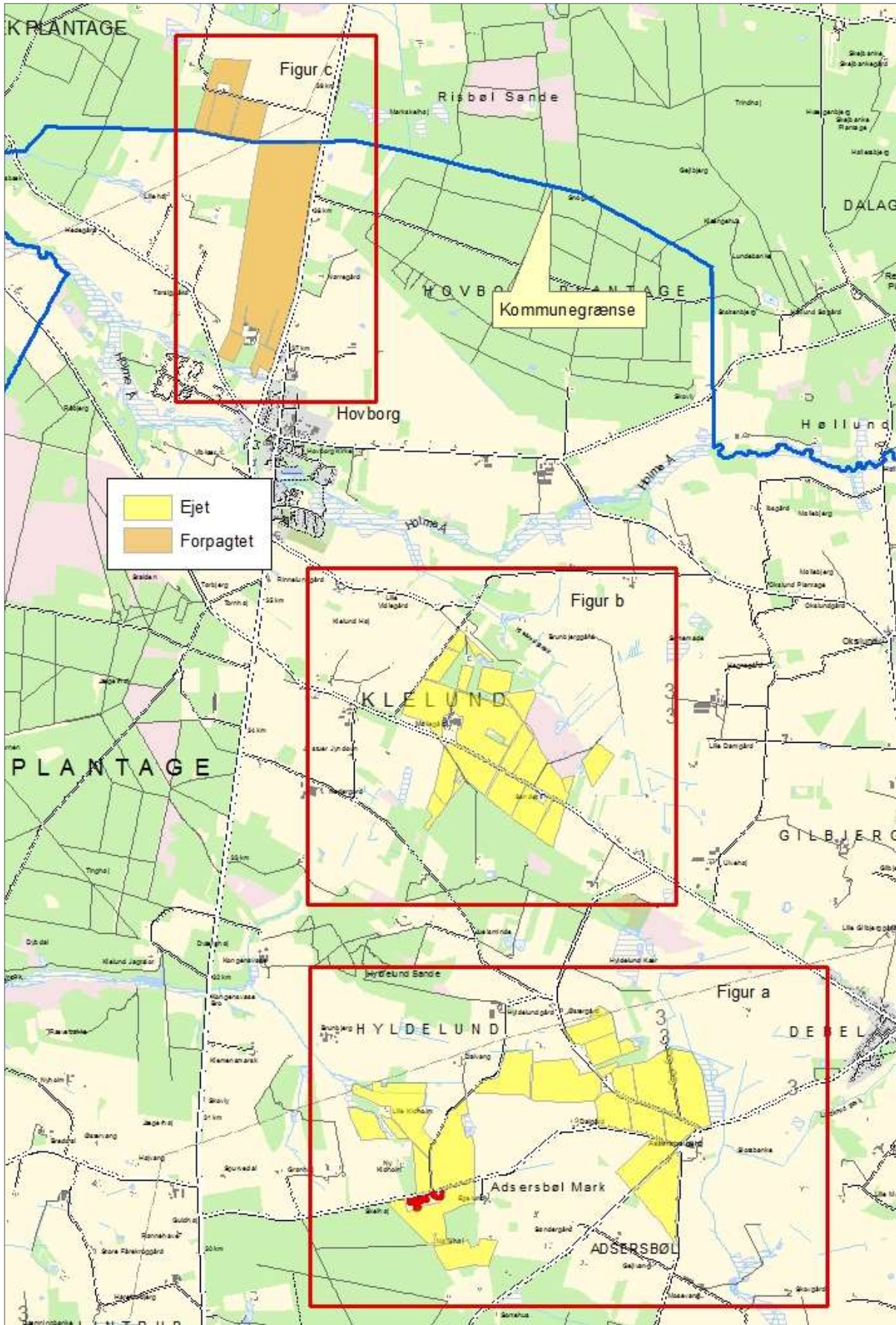
Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller krav om et bestemt forhold mellem den mængde husdyrgødning der udbringes og det areal, der skal være til rådighed for udbringningen (harmoniarealet). I denne godkendelse kan husdyrgødningen udbringes i en mængde svarende til 1,4 DE/ha.

Ejendommens dyrehold producerer 413 DE, og der tilføres 227,1 DE husdyrgødning fra anden ejendom. Der afsættes 250 DE til biogasselskab, og der tilbageleveres 102 DE afgasset biomasse. Der udbringes i alt 492,2 DE på ejendommens udbringningsarealer.

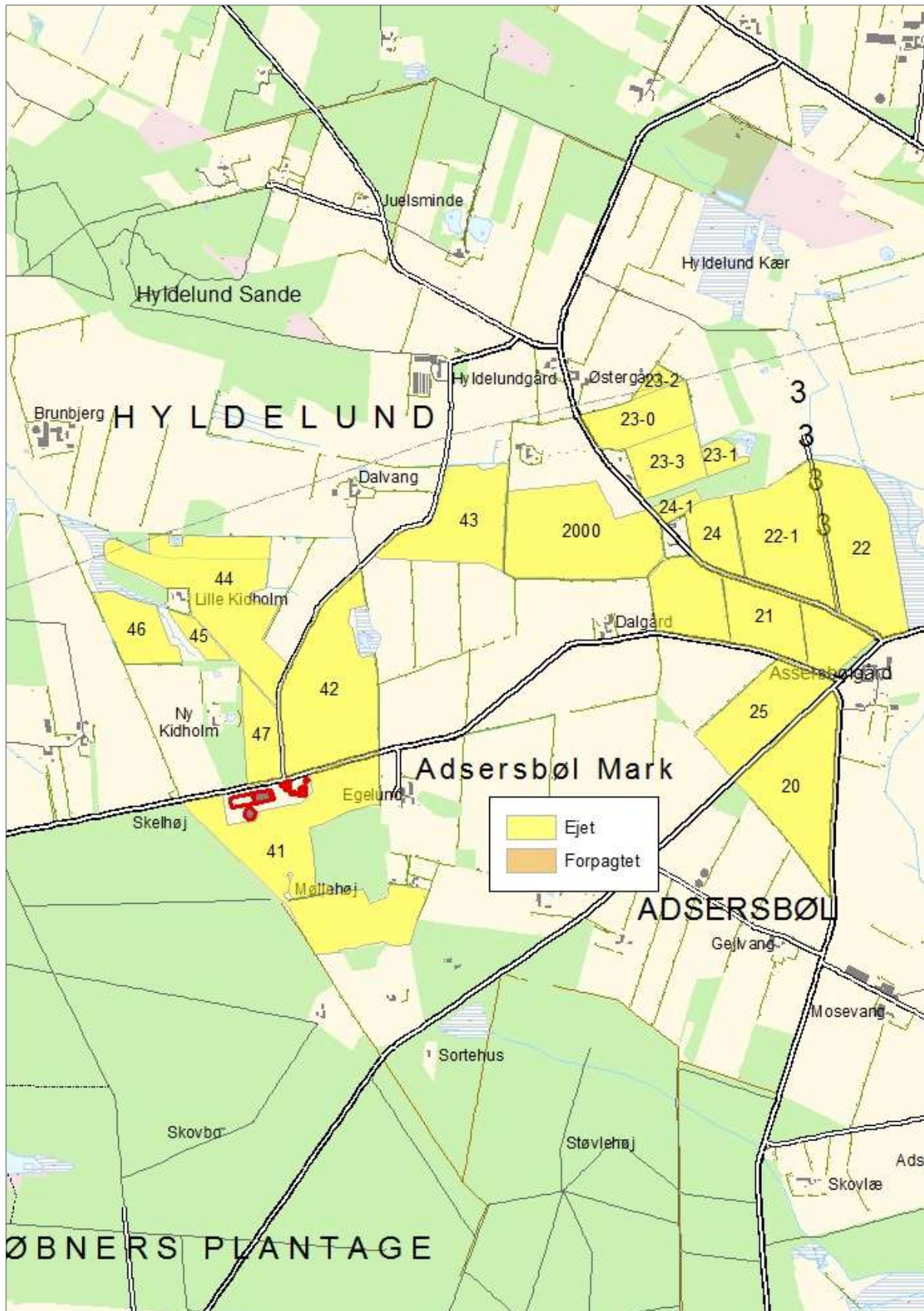
Det samlede harmoniareal er på 352,1 ha, og harmonibehovet er jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen på 351,5 ha (492,2 DE/1,4 DE/ha).

Der er således tilstrækkeligt areal til at opfylde harmonikravet.

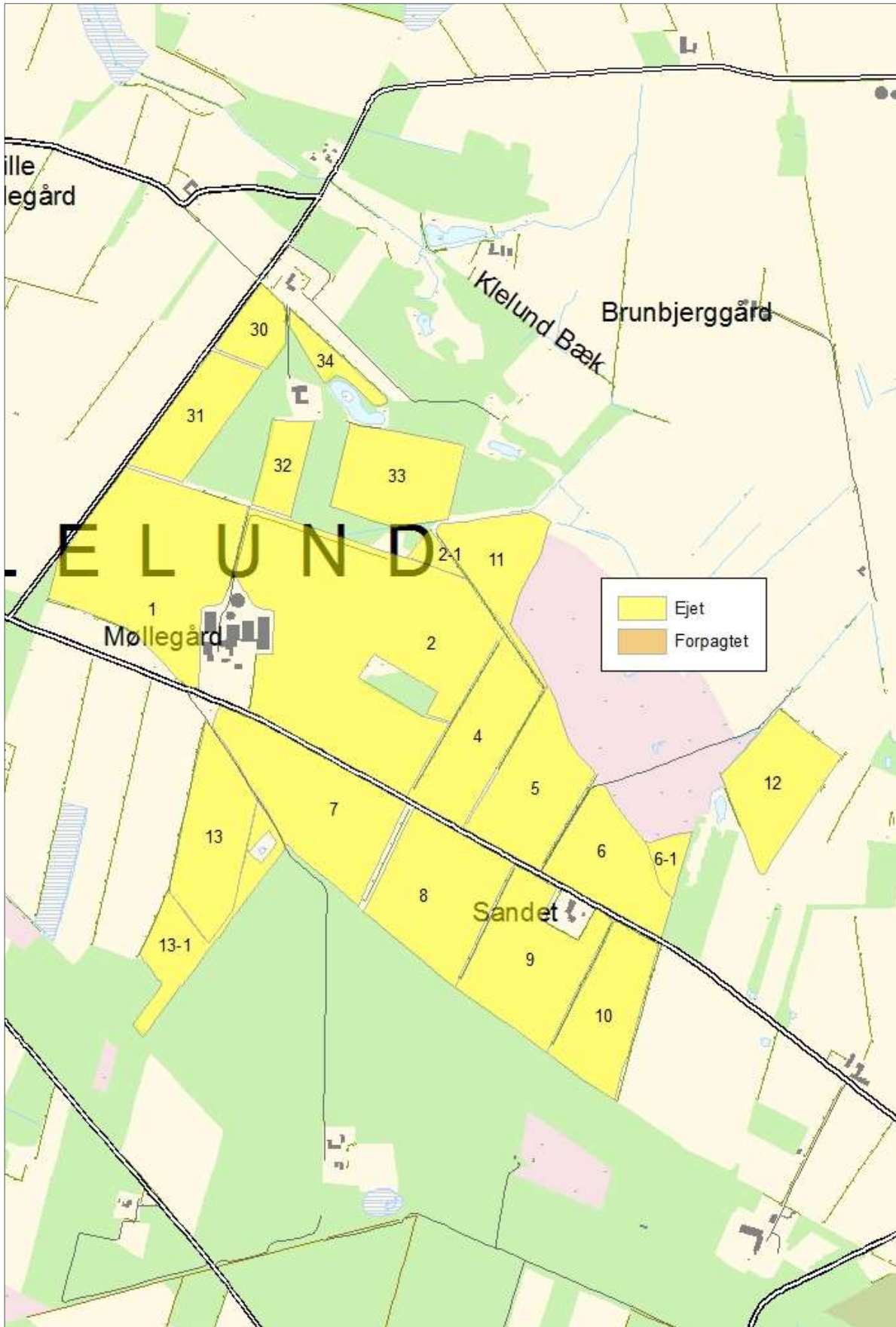
Se nedenstående figurer og tabel for arealernes placering og størrelse. Arealer, der ligger i Billund Kommune beskrives og vurderes i udtalelse fra Billund Kommune i afsnittet "Arealvurdering nabokommune" samt i bilag 3.

Figur 2a. Husdyrbrugets udbringningsarealer ved ejendommen

Figur 2b. Husdyrbrugets udbringningsarealer ved Hovborgvej 82
 Vejen Kommune, Miljøgodkendelse - Kidholmvej 2

Figur 2c. Husdyrbrugets udbringingsarealer nord for Hovborg
 Vejen Kommune, Miljøgodkendelse - Kidholmvej 2

Markdata

Marknr.	Ha	Ejerforhold	Anvendelse	Markadresse
1	10,31	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
2-1	0,45	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
11	3,17	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
4	4,49	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
5	4,87	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
6	4,15	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
6-1	0,69	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
7	6,97	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
8	6,10	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
9	5,98	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
10	4,19	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
12	4,18	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
13	4,66	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
13-1	2,82	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
23-1	1,24	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
23-2	0,85	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
21	16,10	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
20	12,24	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
22-1	11,57	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
22	12,43	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
24	3,86	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
24-1	0,93	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
31	3,19	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
32	1,58	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
33	4,35	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
34	0,97	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
30	1,50	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
47	3,77	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
42	15,94	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
43	9,70	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
44	15,23	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
45	1,32	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
46	4,53	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
25	8,43	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
23-3	4,59	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
23-0	5,39	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
41	20,84	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
2	18,76	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
2000	14,76	Ejet	Udbringning	Kidholmvej 2
100-0	67,75	Forpagtet	Udbringning	Grindstedvej 37

1003	2,77	Forpagtet	Udbringning	Grindstedvej 37
1004	2,82	Forpagtet	Udbringning	Grindstedvej 37
1001	6,61	Forpagtet	Udbringning	Grindstedvej 37
1002	15,03	Forpagtet	Udbringning	Grindstedvej 37

Tabel 4. Arealer

3 Redegørelse og vurdering

Vejen Kommune har i henhold § 19 - § 26 i Husdyrgodkendelsesloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og miljøredegørelsen foretaget en vurdering af de forskellige påvirkninger fra husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer. Disse vurderinger ligger til grund for de vilkår, der er angivet i afsnit 1. Vurderingen er foretaget i det nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Husdyrproduktionen

Sidste registrering af dyreholdets omfang er sket i forbindelse med miljøtilsyn den 9. juli 2016.

Registreringen er i overensstemmelse med husdyrbrugets nuværende produktion.

Udnyttelse af godkendelsen

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er påbegyndt udnyttet inden 2 år fra denne afgørelse. Ved påbegyndt udnyttet menes, at evt. byggeri er startet, eller ændring/udvidelse af dyrehold er indledt.

Anlæg og begrænsning af eventuelle gener for naboer

Husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 8 og 20 omhandler en række afstandskrav.

Afstande, samt lovpligtige afstandskrav, jf. §§ 6 og 8 i Husdyrgodkendelsesloven, fra den nye stald er vist i nedenstående tabel. For § 6 gælder, at der ikke må ske etablering af anlæg eller udvidelser, der medfører forøget forurening inden for afstandskravet. For § 8 gælder, at der ikke må ske nyetablering indenfor afstandskravet.

Husdyrgodkendelseslovens § 20 vedrørende genegrænser vil blive behandlet efterfølgende.

§§	Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
8	Nabobebyggelse	Ca. 250 m	Fra ny stald til Kidholmvej 7	50 m
8	Naboskel	Ca. 32 m	Fra ny stald til Kidholmvej 7	30 m
8	Beboelse på samme ejendom	Ca. 131 m	Fra ny stald til stuehus	15 m
8	Levnedsvirksomhed	> 25 m	Ingen i nærheden	25 m
8	Fælles vandindvindingsanlæg	Ca. 180 m	Fra ny stald til Lintrup Vandværk	50 m
8	Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 160 m	Fra ny stald til markboring syd fra stuehus	25 m
8	Vandløb	Ca. 750 m	Til vandløb nord for ejendommen	15 m
8	Dræn	> 15 m	Ingen dræn i nærheden	15 m
8	Sø	Ca. 250 m	Sø ved Kidholmvej 7	15 m
8	Offentlig- og privat fællesvej	Ca. 22 m	Fra stald til Kidholmvej	15 m

8	Vandløb eller sø > 100 m ²	Ca. 300 m	Fra gylleholder til sø ved Kidholmvej 7	100 m
6	Byzone	> 50 m	Ingen i nærheden	50 m
6	Samlet bebyggelse	> 50 m	Ingen i nærheden	50 m
6	Sommerhusområde	> 50 m	Ingen i nærheden	50 m
6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv	> 50 m	Ingen i nærheden	50 m

Table 5. Overview of distances from the facility to the nearest point, where there is a distance requirement according to the Animal Husbandry Act § 6 and 8.

The Municipality of Vejen assesses that the general distance requirements are sufficient to ensure that there is no pollution or nuisance from the surroundings.

Localization and Plan Framework

The property is located approximately 2 km from the nearest local plan area, which is Local Plan No. 66 "Installation of 4 wind turbines at Lindknud". Furthermore, it is more than 3 km from the property to the nearest local plan designated as a residential area: Local Plan No. 37 "Establishment of holiday and leisure homes at Bengårdsvej" (see Figure 3).

There are no local plans under development or in proposal in the area surrounding the property.

Figure 3. Location of the animal husbandry facility

Section 20 of the Animal Husbandry Act states that the municipality must ensure that the risk of pollution or significant nuisance is limited, if changes to the facility at the animal husbandry facility are carried out within 300 m from:

- En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren.
- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel i fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.
- Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.

Vejen Kommune vurderer, at risikoen for forurening og væsentlige gener for omgivelserne er begrænset, da anlæggets placering i forhold til husdyrgodkendelseslovens genegrænser i § 20 er overholdt.

Afstandsforholdene vurderes i afsnittene om lugt, til- og frakørsel samt støj.

Husdyrgødning og opbevaringsanlæg

Gødningsproduktionen er ifølge ansøgning angivet til:

Gødningstype	Mængder i m ³
Flydende husdyrgødning	8.362 m ³
Mucosa	600 m ³
I alt	8.962 m³

Tabel 6. Gødningsproduktion

Husdyrbruget skal have den nødvendige opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning, rengøringsvand, vandspild i forbindelse med husdyrproduktionen samt overfladevand. Der skelnes mellem følgende former for spildevand:

- Rengøringsvand og overfladevand, der kommer i forbindelse med husdyrgødning, som ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning.
- Sanitært spildevand, som ledes til septiktank eller offentlig kloakering.
- Overfladevand fra tage og udendørsarealer, som ikke kommer i forbindelse med husdyrgødning, og derfor må ledes til dræn for regnvand eller udsprinkles efter forudgående tilladelse.

Der er følgende opbevaringsanlæg på ejendommen:

Opbevaringsanlæg	Opførelsesår	Kapacitet m ³
Gyllebeholder, mucosavand	1994	490 m ³
Gyllebeholder	2005	4.800 m ³
Kanaler, eksisterende svinestald, ny svinestald og gammel stald		2.220 m ³
Samlet kapacitet gylle		7.510 m³

Tabel 7. Oversigt over opbevaringsanlæg

Eksisterende beholdere ligger udenfor risikoområde og længere væk end 100 m fra vandløb og søer⁴.

Med en samlet gødningsproduktion på 8.962 m³ gylle og en opbevaringskapacitet på 7.510 m³ er der en opbevaringskapacitet på $(7.510/8.962 \times 12 \text{ mdr.})$ 10,1 måneder.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1318 af 26.11.2015 (husdyrgødningsbekendtgørelsen)

Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er således opfyldt.

Ammoniakfordampning

Ved udvidelser eller nyetableringer af husdyrbrug over 75 DE stilles generelle krav om reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlægget med en minimumsreduktion på 30 %. Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan efterleves ved reduktion af ammoniaktabet for både de eksisterende og det nye anlæg.

Den samlede beregnede ammoniakemission fra stalde og gødningslagre er 3.662 kg N/år, hvilket er en forøgelse på 1.313 kg N/år. Jævnfør www.husdyrgodkendelse.dk bliver ammoniakemissionen 2.041 kg N/år mindre end krævet med det valgte system, og det generelle ammoniakreduktionskrav er således opfyldt.

Foruden det generelle ammoniakreduktionskrav ligger der et krav til anvendelsen af Bedste Tilgængelige Teknik (BAT) – se særskilt afsnit herom.

Lugt

Lugt stammer fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning og fra selve staldene.

Lugtemission fra staldene og geneafstand fra beboelsesområder er beregnet ud fra følgende:

Afstand til nærmeste byzone (Lindknud) er ca. 3 km, Der er ingen samlet bebyggelse nærmere end Lindknud. Afstanden til nærmeste nabo uden landbrugspligt er ca. 300 m. Der er ikke andre ejendomme med husdyrbrug over 75 DE indenfor 300 m.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau, som udgangspunkt, er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest skulle have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i ansøgningskemaet vil geneafstanden i forhold til byzone være 738 m, samlet bebyggelse 565 m og enkelt bolig 275 m (tabellen nedenfor). I ansøgningskemaet er det forudsat at der højst 3.738 slagtesvin på stald ad gangen. Ved lugtberegning regnes fra midten af den samlede bygningsmasse med dyr. Derfor er afstanden anderledes end den faktiske afstand. Kriterierne for maksimal lugt på 5 OU_e/m³ for byzone, 7 OU_e/m³ for samlet bebyggelse og 15 OU_e/m³ for enkeltbolig er dermed overholdt.

Husdyrgodkendelseslovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt, og Vejen Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Det forventes ligeledes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land. Der henvises til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugt i forbindelse med transport behandles under afsnittet "udbringning af husdyrgødning".

Ved samme årsproduktion men lavere tilvækst vil behovet for stipladser være højere, men da er lugtgenegrænsen til nabobeboelse ikke overholdt (senarieberegning 86977). Der stilles derfor vilkår om, at der højst på være en lugtafgivelse fra staldene på 77.937 OU. Desuden stilles der generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand Ansøgt	Ukorrigeret geneafstand Nudrift	Korrigeret geneafstand Ansøgt	Korrigeret geneafstand Nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Enkelt bolig	0	Ny	274,96 m	133,52 m	274,96 m	133,52 m	275,24 m	JA
Samlet bebyggelse	0	Ny	564,59 m	273,76 m	564,59 m	273,76 m	3.708,4 m	JA
Byzone	0	Ny	737,87 m	379,37 m	737,87 m	379,37 m	3.677,59 m	JA

Tabel 8. Lugtgenefastande for husdyrbruget (www.husdyrgodkendelse.dk)

Spildevand

Ansøger oplyser, at spildevand fra bedriften består af:

- Rengøringsvand fra vask af maskiner
- Tagvand
- Sanitært spildevand fra driftsbygninger.

Der er sanitært spildevand fra servicerrummet, det ledes til septiktank.

Tagvand fra eksisterende stald og ny stald ledes til faskiner.

I forbindelse med opførelse af den nye stald gøres der hermed opmærksom på, at afløb skal udføres af autoriseret kloakmester jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der stilles vilkår om udarbejdelse af en spildevandsplan for de nye dele af ejendommen af en autoriseret kloakmester eller andet uvildigt, godkendt firma.

Det vurderes at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand, samt de stillede vilkår, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Tilladelserne til afledning af spildevand skal gives særskilt fra miljøgodkendelsen, da de ikke er omfattet Husdyrgodkendelsesloven.

Til- og frakørselsforhold

Skemaet nedenfor angiver antal transportere. En transport vil omfatte både til- og frakørsel. Intern transport f. eks. i forbindelse med fodring er ikke inkl. i ovennævnte oversigt.

Omfanget af antal til- og frakørsler pr. år er jf. ansøgningen:

Transporttype	Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt
Udbringning af husdyrgødning	225	450
Ahentning af rågylle til afgang og levering af afgasset biomasse	0	104
Strøelse	10	10
Foder	52	104
Levende dyr fra ejendommen	52	104
Levende dyr til ejendommen	18	52
Døde dyr	52	52
Diverse (rengøringsmidler m.m.)	10	10
I alt pr. år	419	886

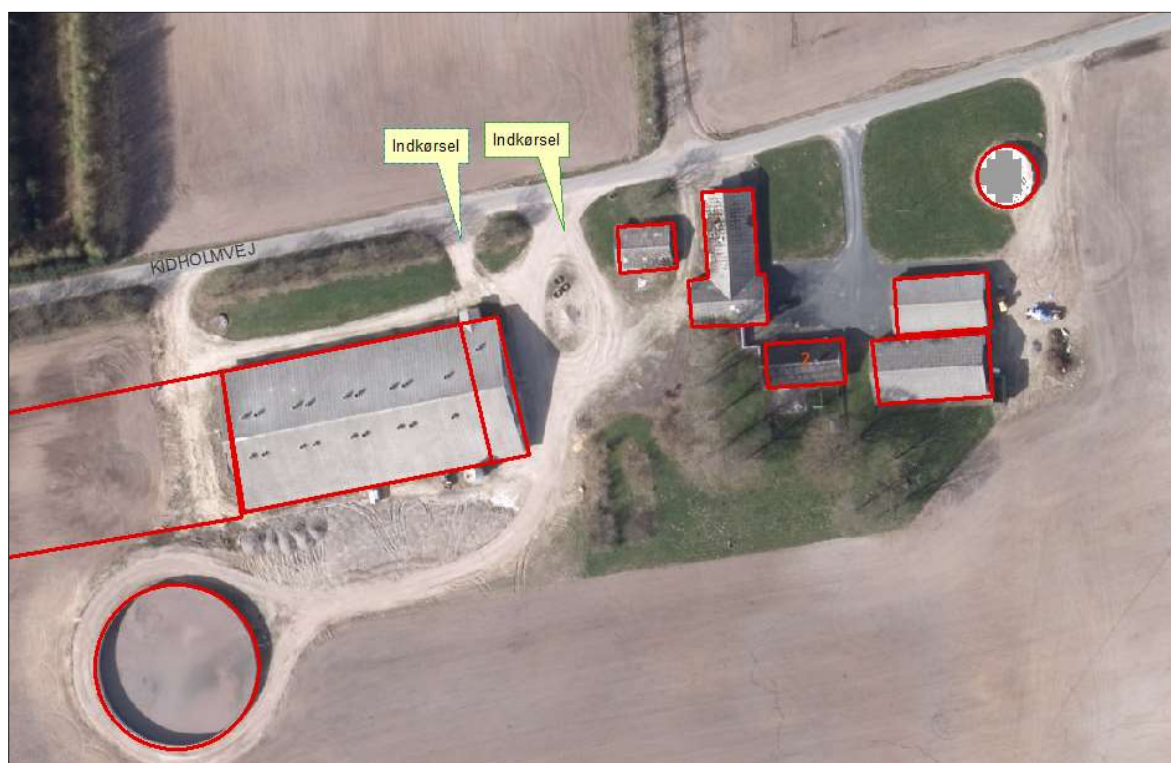
Tabel 9. Til- og frakørsel.

Samlet stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 419 til ca. 886 dvs. en stigning på 467 transporter (111 %).

Stigningen skyldes primært flere kørsler til udbringning af husdyrgødning, og kørsler til og fra biogasselskab med rågylle til afgang. Derudover fordobles antallet af kørsler med foder og levende dyr til og fra ejendommen.

Stigningen er ikke helt proportional med stigningen i dyreholdet, der sker en forbedring af udnyttelsen af transportkapaciteten.

Der vil være 2 driftsmæssige indkørsler til ejendommen, se nedenstående figur.

Figur 4. Indkørsler til husdyrbruget.

Intern transport og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og frakørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Vilkår relateret til støj i forbindelse med til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj i godkendelsen.

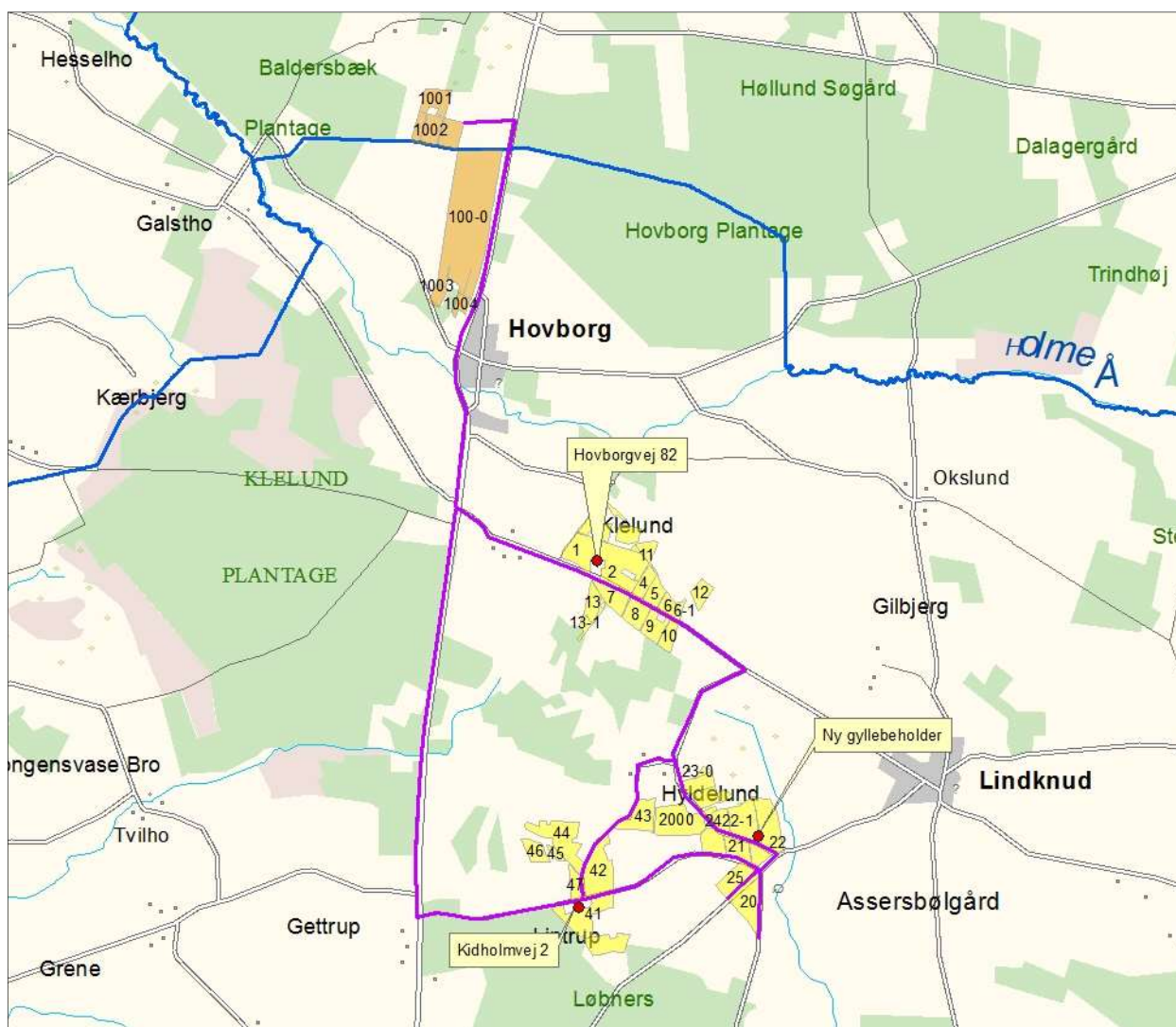
Det er Vejen Kommunes vurdering, at der er gode adgangsforhold ved ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugens produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de stillede vilkår overholdes.

Miljøgodkendelsen meddeles jf. Husdyrgodkendelsesloven, og der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven.

Udbringning af husdyrgødning

Transportruterne der benyttes ved udbringning af husdyrgødning er vist i nedenstående figur.

Figur 5. Transportruter til udbringning af husdyrgødning.

Ingen af transportruterne går gennem byzone eller tæt samlet bebyggelse og alle udbringningsarealer ligger indenfor 10 km af en gyllebeholder.

Mark 1004 ligger mindre end 200 m fra byzone ved Hovborg. Jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelse er der restriktioner på udbringning af husdyrgødning på arealer mindre end 200 m fra byzone, sommerhusområder og områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål.

Da der ikke er tæt bebyggelse og byzone i forbindelse med de angivne transportruter, er det kommunens vurdering, at det øgede antal transporter med husdyrgødning ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne.

Støj

Støjbelastning af naboer kan forekomme i forbindelse med intern transport, pumper, kompressorer, staldventilation mv.

Ansøger har beskrevet følgende støjkloder på ejendommen:

- *Ventilatorer i stalden kører døgnet rundt.*
- *Foderet leveres normalt i tidsrummet fra kl. 6.00 til 18.00.*
- *Slagtesvin afhentes normalt i tidsrummet fra kl. 4.00 til kl. 14.00.*
- *Smågrise leveres normalt i tidsrummet fra 7.00 til 12.00*
- *Gylletransporterne forgår i tidsrummet mellem kl. 6.00 til 21.00*

Ansøger har ingen indflydelse på afhentning af rågylle til afgang og levering af afgasset biomasse, da det vil afhænge af biogasselskabets ruter.

Tiltag mod støjkloder:

Blanding af foder forekommer i foderhal (figur 1, nr. 6). Derudover oplyser ansøger, at *"der ikke er lavet specielle tiltag for at begrænse støjkloder, da der ikke forventes at være nogen af naboerne, der bliver påvirket af støj fra ejendommen."*

Nærmeste nabo ligger mere end 250 meter væk fra ejendommen og det er kommunens vurdering, at den beskrevne drift ikke vil give anledning til væsentlige støjgener fra husdyrbruget.

I Støjvejledningen⁵ anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Man bør ved fastlæggelse af støjgrænser, ved de nærmeste boliger, anvende de grænseværdier der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i godkendelsen.

Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da de fleste støjkloder primært er aktive i driftsperioden mellem kl. 7.00 og 18.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser samt vilkår om, at en beregning/måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden Vejen Kommune finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

---

⁵ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder"
Vejen Kommune, Miljøgodkendelse - Kidholmvej 2

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser, at

- *I stalden bruges der rovmider, for at reducere flueproblemer. Desuden tømmes gyllekanalerne regelmæssigt (ca. hver 14. dag), således, at fluelaverne ikke når at udklækkes. Der er i nudrift ikke problemer med fluer, og det forventes ikke at opstå problemer efter udvidelsen.*
- *Rottebekæmpelse foretages af privat firma, der har autorisation til skadedyrsbekæmpelse.*

Rotter overfører sygdomme, æder mad og husdyrfoder og ødelægger bygninger og kloaksystemer. Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Det gælder for både private og virksomheder. Man kan forebygge rotter ved at rydde op udendørs, så de ikke har mulighed for at bygge rede og ved at sørge for, at de ikke har adgang til madrester, foderrester og korn.

Vejen Kommune henstiller til, at autoriserede kasser med rottegift placeres og tilses, så mennesker og husdyr ikke uforvarende kommer i kontakt med giften, og at der generelt holdes pænt og ryddeligt omkring ejendommen.

Der stilles vilkår om, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse, med de stillede vilkår, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer og skadedyr på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

Støv

Ansøger oplyser, at

- *fodringen ikke vil være forbundet med støvgener, da der fodres med vådfoder.*
- *i forbindelse med levering af foder, vil det støve mens foderet læsses af. Men da aflæsningen foregår i meget kort tidsrum, vil det umiddelbart ikke være til gene for omgivelserne.*
- *det vil støve i forbindelse med, at der gives strøelse i form af halm til grisene. Dette vil dog ikke have betydning udenfor ejendommen.*

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften og levering af foder foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vejen Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

Lys

Ansøger oplyser, at

- *der ikke er store lyskilder udendørs, men der er små lamper på væggene. Der vil være lys i stalden når, der arbejdes der, hvilket normalt er i perioderne fra kl. 6 til 6.30, kl. 9 til 12, kl. 13.30 til 14 og fra kl. 18 til 18.30.*

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Dog fastsættes generelle vilkår som sikre, at ejendommens ikke medfører væsentlige lysgener.

Oplag af olie og kemikalier

Ansøger oplyser, at:

- *En dieselolietank på 2.500 l fra år 2005 er placeret indendørs på fast bund.*
- *en fyringsolietank på 1200 l fra 2008, indendørs på fast bund.*

Der opbevares ingen yderligere olie eller kemikalier på ejendommen, da alt markarbejde foregår fra Hovborgvej 82, og alle maskiner og kemikalier derfor opbevares der.

Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå på en måde, således at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand.

Vejen Kommune vurderer, at med den beskrevne drift og det stillede vilkår, håndteres olie og kemikalier fra husdyrbruget miljømæssigt forsvarligt. Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå sådan, at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand.

For at forebygge spild og forurening som følge af oplag af olie og kemikalier, stilles der vilkår til opbevaring og bortskaffelse.

Affald

Ansøger oplyser:

- *Pap, papir og andet fast affald opbevares i en container og bortskaffes via privat renovationsfirma én gang pr. måned via Hovborgvej 82.*
- *Veterinært affald samles i en spand og overføres til Hovborgvej 82 en gang pr. måneden. På Hovborgvej 82 afhentes det veterinære affald én gang pr. kvartal.*
- *Døde dyr placeres ved gylletank på 490 m³ (se figur 1, nr. 5)*

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets affald opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt.

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr"⁶.

Vejen Kommune vurderer, at med den beskrevne drift og det stillede vilkår, håndteres affaldet fra husdyrbruget miljømæssigt forsvarligt.

Vand og energiforbrug

Energi	Efter udvidelse - mængde pr. år
Elforbrug	224.056 kWh
Dieselolie	1.000 L
Drikkevand inkl. vaskvand	8.346 m ³

Tabel 10. Energiforbrug

⁶ Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 eller senere bekendtgørelser
Vejen Kommune, Miljøgodkendelse - Kidholmvej 2

Beregninger på elforbruget viser, at ved hjemmeblandet foder vil energiforbruget på ejendommen ligge ca. 8 % over det forventelige niveau. Der er sandsynligvis ikke store besparelser at finde, men der stilles krav om, at ejendommen skal have besøg af en energikonsulent, hvis elforbruget overstiger 259.000 kWh for et år eller et planår. Diesellojen bruges til at tørre staldene efter rengøring.

Beregningerne er foretaget ud fra de oplysninger, som er angivet i ansøgningen.

Vandforsyningen til husdyrene sker fra offentligt vandværk.

Risici

Ansøgningens redegørelse for mulige uheld inklusive minimering af risiko for og gene eller forurening ved eventuelle uheld er behandlet i respektive afsnit ovenfor.

Derudover beskrives der i ansøgningen følgende for at minimere risikoen for uheld:

"Der holdes god orden på ejendommen, så der opstår mindst mulige uheld. Hvert 10. år kontrolleres gylletanken af en autoriseret kontrollør. Minimum én gang om året kontrolleres gylletanken visuelt for evt. kabelbrud eller skader på kabelbeskyttelsen. Samtidig kontrolleres elementer for revner og utætheder. Ved skader eller tegn på skader kontaktes leverandør. Dieselloje opbevares i typegodkendt olietank. I tilfælde af strømsvigt er der alarm og nødopluk i staldene. Pumpning af olie og gylle sker aldrig uden, at der er nogen til stede."

Endvidere beskrives der:

"I tilfælde af uheld ringes der straks 112 for hjælp. Hvis der sker gylleudslip inddæmmes gyllen hurtigst mulig med rendegraver og pumpes tilbage i gyllebeholderen. Der er ingen vandløb eller lignende i nærheden. Ved pumpning af dieselloje er der automatisk stop".

For at imødegå uheld og for at begrænse eventuelle følger for omgivelserne stilles der vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan for husdyrbruget.

Vejen Kommune vurderer herefter, at risici er minimeret og med udarbejdelse af beredskabsplan sikres begrænsning af følgevirkninger af eventuelle uheld.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT

Den årlige ammoniakfordampning fra stald og anlæg på husdyrbruget skal leve op til samme niveau, som der kan opnås ved anvendelse af de beskrevne tiltag i nedenstående tabel, for at leve op til Husdyrgodkendelseslovens krav om anvendelse af BAT.

Det nedenfor beskrevne BAT-niveau medfører en samlet ammoniakfordampning fra stalde og lagre på 4.920 kg N/år. Det fremgår af den endelige ansøgning om godkendelse, at den samlede ammoniakfordampning fra anlægget er 3.662 kg N/år.

BAT-niveauet for denne ejendom vedrørende fosforemission fra slagtesvinene er 22,3 kg P/DE ab lager, hvilket giver et samlet niveau for slagtesvinene på 9.152 kg P ab lager.

Det samlede anlæg lever derved op til BAT-niveauet for denne ejendom.

Det eksisterende staldanlæg består af delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv). I den nye stald systemet det samme.

SVIN	BAT-niveau
Foder / Staldsystemer	Slagtesvin: Notat "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" fra Miljøstyrelsen, anvendes til fastlæggelse af niveau. Ligeledes anvendes "Referencer, BAT og fodervilkår ved miljøgodkendelser af svinebrug" fra Videnscenter for svineproduktion i arbejdet med BAT ved Vejen Kommune. Teknologiblade vedrørende fosfortildeling.
Opbevaringsanlæg	Vejen Kommune vurderer, at overdækning af ny og eksisterende gyllebeholder rækker ud over BAT. Reduktionen i ammoniakfordampning vurderes til ikke at være proportional med investeringen i en overdækning af opbevaringsanlægget. Herunder også med hensyn til besparelser i form af en større tilbageholdt kvælstofmængde i husdyrgødningen samt færre transporter med gylle, da der ikke tilføres regnvand til en overdækket gyllebeholder.

Ammoniakpåvirkningen af beskyttede naturområder omkring ejendommen vurderes i afsnit herom.

Med begrebet "Bedst Tilgængelig Teknologi" menes den teknik, som mest effektivt giver et høj beskyttelsesniveau for miljøet som helhed. De miljømæssige fordele er afvejet i forhold til de økonomiske udgifter. Vurderingerne i relation til BAT skal som minimum følge kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (det såkaldte BREF-dokument). Vurderingerne for anvendelse af BAT skal ske i forhold til følgende aspekter:

1. Management/Godt landmandskab
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning
6. Udbringning af husdyrgødning
7. Egenkontrol

Følgende er angivet i ansøgningen (markeret med kursiv):

1. Management og godt landmandskab

Der forsøges at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder blandt andet:

- At hjælpepestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.*
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til jordens frugtbarhed og det økonomiske afkast.*
- At der arbejdes på at sikre en høj udnyttelse af næringsstofferne i husdyrproduktionen blandt andet ved at udarbejde gødningsplaner og sikre, at næringsstofferne tilføres, så der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø.*
- Der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes, så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologisk og adfærdsmæssige behov.*

For at leve op til BAT med hensyn til management vil følgende tiltag blive udført:

- Kidholmvej I/S vil identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonalet.*

- Kidholmvej I/S vil føre journal over vand- og energiforbrug. Mængden af husdyrfoder.
- Opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.
- Kidholmvej I/S vil have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Kidholmvej I/S vil iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Kidholmvej I/S vil planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Kidholmvej I/S vil planlægge gødning af markerne korrekt.

Ovenstående vurderes, at være BAT-standard for projektet og opfylder i henhold til "Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, July 2003" kravet til BAT med hensyn til management.

2. Fodringsstrategi

- Kidholm I/S bruger fasefoder. Ungsvine- og slutfoderblanding.
- Kidholm I/S bruger højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor.
- Kidholm I/S har et lavt foderforbrug. I ansøgningen er der regnet med højst 2,5 FE/kg.
- Kidholm I/S bruger foder der har et lavere indhold af råprotein

Ovenstående vurderes at være BAT-standard for projektet og opfylder i henhold til "Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, July 2003" kravet til BAT med hensyn til foder.

3. Staldteknologi

"Den eksisterende stald er indrettet med delvis spaltegulv med vakuumsystem, og den nye stald bliver også indrettet med delvis spaltegulv med vakuumsystem. Lejearealet (En tredjedel af stien) er overdækket.

Ovenstående vurderes at være BAT-standart for projektet og opfylder i henhold til "Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, July 2003" kravet til BAT med hensyn til staldindretning.

Fravalg af staldteknologi – under hensyn til proportionalitetsprincippet

På miljøstyrelsens hjemmeside findes der 2 BAT-byggeblade til slagtesvin:

Svovlsyrebehandling af gyllen i slagtesvinestalde og luftvasker med syre samt et generelt BAT-byggeblad for svin: Køling af gyllen i svinestalde.

Svovlsyrebehandling af gyllen er fravalgt, da det i henhold til byggebladet cirka vil koste 12 kr pr. produceret slagtesvin at indføre for en besætning på 250 dyreenheder. Det vurderes, at miljøgevinsten ved at indføre denne teknologi ikke står mål med omkostningerne.

Luftvasker med syre er fravalgt, da den i henhold til byggebladet cirka vil koste 15 kr. pr. produceret slagtesvin at indføre luftvaskning af alt ventilationsluft for en besætning på 250 dyreenheder. Det vurderes at miljøgevinsten ved at indføre denne teknologi ikke vil stå mål med omkostningerne.

4. Forbrug af vand og energi

- Kidholm I/S rengør hvert staldafsnit med højtryksrensere efter hver produktionscyklus.

- Kidholm I/S kalibrerer regelmæssigt drikkevandssystemet for at undgå spild (ca. hver 3. måned kontrolleres om drikkevandssystemet fungerer korrekt).
- Kidholm I/S registrer vandforbruget gennem måling af forbrug. Gennem driftsregnskabet (egenkontrol) kontrolleres om vandforbruget er for højt. Hvis det er for højt, gennemgås drikkevandssystemet, og årsagen til det højre vandforbrug udbedres.
- Kidholm I/S detekterer og reparerer lækager så hurtigt som muligt. Hvis det er weekend eller helligdag så evt. først ugen efter, når håndværker har tid”.
- “Kidholm I/S optimerer udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren.
- Der etableres stepstyrede ventilatorer, dvs. 1. ventilator starter med at køre, og kører der efter op til 100 % ventilation. Når det ikke er nok, starter den næste ventilator op og så videre. Dette er mindre energikrævende, end hvis alle ventilatorer kører hele tiden.
- Kidholm I/S undgår modstand i ventilationssystemer ved hyppige eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans. Ventilationssystemet vaskes og kontrolleres, hver gang der sættes nye grise i stald (ca. hver 3. måned).
- Kidholm I/S anvender lavenergi-belysning.

5. Opbevaring af husdyrgødning

- Kidholm I/S opbevarer husdyrgødning i gyllebeholdere, der er stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger.
- Kidholm I/S opbevarer husdyrgødning i gyllebeholdere, hvis bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Kidholm I/S opbevarer husdyrgødning i gyllebeholdere, der tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år.
- Kidholm I/S omrører kun husdyrgødningen lige før tømning
- Kidholm I/S sørger for at der er et flydelag på gyllen.

Ovenstående vurderes at være BAT-standart for projektet og opfylder i henhold til “Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, July 2003” kravet til BAT med hensyn til gødningsopbevaring.

6. Udbringning af husdyrgødning

- Kidholm I/S sørger for at afbalancere gødningen efter afgrødernes behov.
- Kidholm I/S sørger for ikke at tilføre gødning til jord, der er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket.
- Kidholm I/S tilfører ikke gødning til stejlt hældende marker. • Kidholm I/S tilfører ikke gødning på arealer tættere end 2 m fra vandløb, hvor der skal være en bræmme på 2 m.
- Kidholm I/S tilfører gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted.
- Kidholm I/S sørger for at sprede gødningen i løbet af dage, hvor der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdag.
- Kidholm I/S er desuden opmærksom på hvorledes vindretningen er i forhold til naboensene når der spredes husdyrgødning.
- Hvis vinden driver fra marken mod naboen forsøges så vidt muligt at undgå at sprede på denne mark på dette tidspunkt.

Ovenstående vurderes at være BAT-standart for projektet og opfylder i henhold til "Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, July 2003" kravet til BAT med hensyn til spredning af gødning.

7. Egenkontrol

Der føres produktionskontrol på svineproduktionen, der kontrollerer alt, hvad der kommer ind og ud i svineproduktionen. Produktionskontrollen dokumenterer ligeledes, at det er muligt at køre med et lavt foderforbrug og et lavt råproteinindhold i foderet.

Hver måned kontrolleres flydelag på gyllebeholder, og om tanken er tæt. Hvert år efterses kabler på gyllebeholder for intakt beskyttelse og eventuelle brug. Ved skader kontaktes leverandøren. El- og olieforbrug kontrolleres løbende.

Foderproduktion, indkøb og fodertildeling sker på grundlag af foderplanlægning. Tildeling af gødning til markerne sker ud fra gødningsplaner, således at tildeling af gødning sker i forhold til afgrødernes behov på de enkelte marker. Der laves en årlig opgørelse over, at forbruget af kunst- og husdyrgødning ikke er større end normerne foreskriver.

Vejen Kommunes vurdering

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT vedrørende management og "godt landmandskab" på de punkter, som husdyrbruget har opgivet.

Vejen Kommune finder endvidere, at medarbejdere skal orienteres om miljøgodkendelsen og dens indhold for at sikre, at driften af husdyrbruget lever op til det ansvar, som fører med en miljøgodkendelse. Det stilles derfor som vilkår, at medarbejdere skal være orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.

For at begrænse eventuelle skader ved uheld stilles der vilkår om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan.

I IT-ansøgningen er der forudsat, at foderstyrken er 2,5 FESv/ kg tilvækst og 145 g totalprotein / FESv for at opfylde det opstillede BAT-niveau. Vejen Kommune stiller derfor vilkår om, at foderstyrken ikke overskrider 2, 5 FESv/ kg tilvækst, og at totalprotein i foderet ikke overstiger 145 g/FESv som gennemsnit for hele planåret.

I ansøgningen er der angivet, at staldsystemet i både eksisterende og ansøgt slagtesvine-stald er delvist spaltegulv over gyllekanaler med 25-49 % fast gulv. Delvist spaltegulv er BAT for slagtesvin.

Det er en forudsætning for miljøgodkendelsen, at gulvsystemet i både ny og eksisterende stald er 25-49 % fast gulv.

Gyllekøling er BAT i svinestalde. Vejen Kommune anvender ikke gyllekøling som reference, da det ikke altid kan anses som værende en miljømæssigt gevinst – f.eks. i stalde, hvor overskuddet af varme ikke kan genanvendes. Total og miljø-økonomisk vurderes det, at gyllekøling derfor ikke anses som BAT på denne ejendom.

Det vurderes, at gylleforsuring ikke er BAT i svinestalde, da gyllen i svinestalde ikke kan omrøres, så der kommer en jævn fordeling af den forsurede gylle, og dermed forsvinder miljøgevinsten. Total og miljø-økonomisk vurderes det, at gylleforsuring ikke anses som BAT på denne ejendom.

Vejen Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag vil kunne begrænse vand- og energiforbruget. Der stilles dog vilkår til registrering af forbruget samt registrering af gennemført

kontrol, reparation og justering under punktet egenkontrol. Desuden stilles der vilkår om, at en energikonsulent skal gennemgå husdyrbrugets energi- og vandforbrug med henblik på optimering.

Opbevaring af flydende husdyrgødning fra svin er reguleret i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvis regler på området lever op til BREF-dokumentets BAT-niveau. Vejen Kommune stiller vilkår vedr. pumpning af flydende husdyrgødning fra en beholder til en anden. Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for yderligere tiltag til sikring af miljøet mod belastning fra flydende husdyrgødning i staldene og gyllebeholdere.

Vejen Kommune vurderer, at den drift, som ansøger har beskrevet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, er til tilstrækkelig til at sikre miljøet mod øget forurening.

Til dokumentation for husdyrbrugets drift stilles der vilkår om, at der skal føres (mindst) kvartalsvis effektivitetskontrol med produktionens omfang og en driftsjournal, som mindst indeholder følgende punkter: uheld eller situationer, hvor et uheld var lige ved at opstå, fluebekæmpelse, rengøring og desinfektion af staldafsni aflæsning af el-forbrug, årsopgørelse over forbruget af dieselolie, service og evt. brud på drikkevandsinstallationer.

Ved fremtidig renovering af eksisterende staldafsni skal Vejen Kommune vurdere, om det valgte staldsystem lever op til BAT på renoveringstidspunktet. Fremtidige ændringer i dyrehold, staldanlæg, anlæg til opbevaring af husdyrgødning m.v. skal anmeldes til Vejen Kommune, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 35 og § 36.

I tilfælde af at dele af byggeriet ikke opføres, ændres forudsætningerne for godkendelsen. Dette bevirker at bl.a. BAT-niveauet for ejendommen ændres. Der er stillet vilkår om fornyet BAT-beregning, hvis teknologier ikke indføres i samme omfang, som angivet i ansøgningen.

Samlet vurderer Vejen Kommune, at med de oplyste tiltag og de stillede vilkår vil husdyrbruget kunne leve op til BREF-dokumentets krav om anvendelse af Bedst Tilgængelig Teknologi og egenkontrol.

Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak

Før der meddeles tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 10, § 11, § 12 eller godkendelse af arealer til afsætning af husdyrgødning fra husdyrbrug efter § 16 i Husdyrgodkendelsesloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område og Bilag IV-arter væsentligt, jævnfør Habitatbekendtgørelsen⁷. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger under hensynstagen til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde (dvs. de arter og naturtyper området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jævnfør "Waddenzee-dommen"⁸.

Påvirkninger vurderes fra ejendommens anlæg og arealer i eller op til Natura 2000-områder på såkaldte kategori 1, 2 og 3 naturområder.

⁷ Habitatbekendtgørelsen, Bek. nr. 408 af 01.05.2007.

⁸ Waddenzee-dommen fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02

Det er fastsat i Husdyrgodkendelseslovens § 7, at anlæg større end 15 DE ikke må etableres, udvides eller ændres, hvis det ligger mindre end 10 m fra kategori 1 og 2 naturområder. Derudover er der krav til maksimal tilladte ammoniakdeposition på naturområder i kategori 1, 2 og 3. Se nedenstående afsnit.

Med anlæg menes stald eller gødningsopbevaringsanlæg.

Påvirkning af kategori 1 naturområder

For naturområder i kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 områder) gælder, at totalbelastningen i naturområdet ikke må overskride fastlagte beskyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug på mellem 15 DE og 500 DE indenfor 1.000 m fra naturarealet, samt antallet af husdyrbrug på over 500 DE, som påvirker naturarealet med over 0,3 kg N/ha.

Der er ingen kategori 1 natur i nærheden af ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er nr. 87 (habitatområde nr. 76) – Nørrebæk ved Tvilho - mere end 2,5 km nordvest for ejendommen.

Påvirkning af kategori 2 naturområder

For naturområder i kategori 2 (§ 7 arealer udenfor Natura 2000 områder) gælder, at totalbelastningen i naturområderne ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år. § 7 arealer er højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha.

Der er ingen kategori 2 natur i nærheden. Nærmeste kategori 2 natur er en hede, der ligger mere end 2,5 km nordvest for ejendommen.

Påvirkning af kategori 3 naturområder

Kommunen skal jf. Husdyrgodkendelseslovens § 23 foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte ammoniakfølsomme naturtyper i kategori 1 og 2, som kan blive påvirket af ammoniakfordampningen fra ejendommens anlæg. Disse benævnes kategori 3 naturområder.

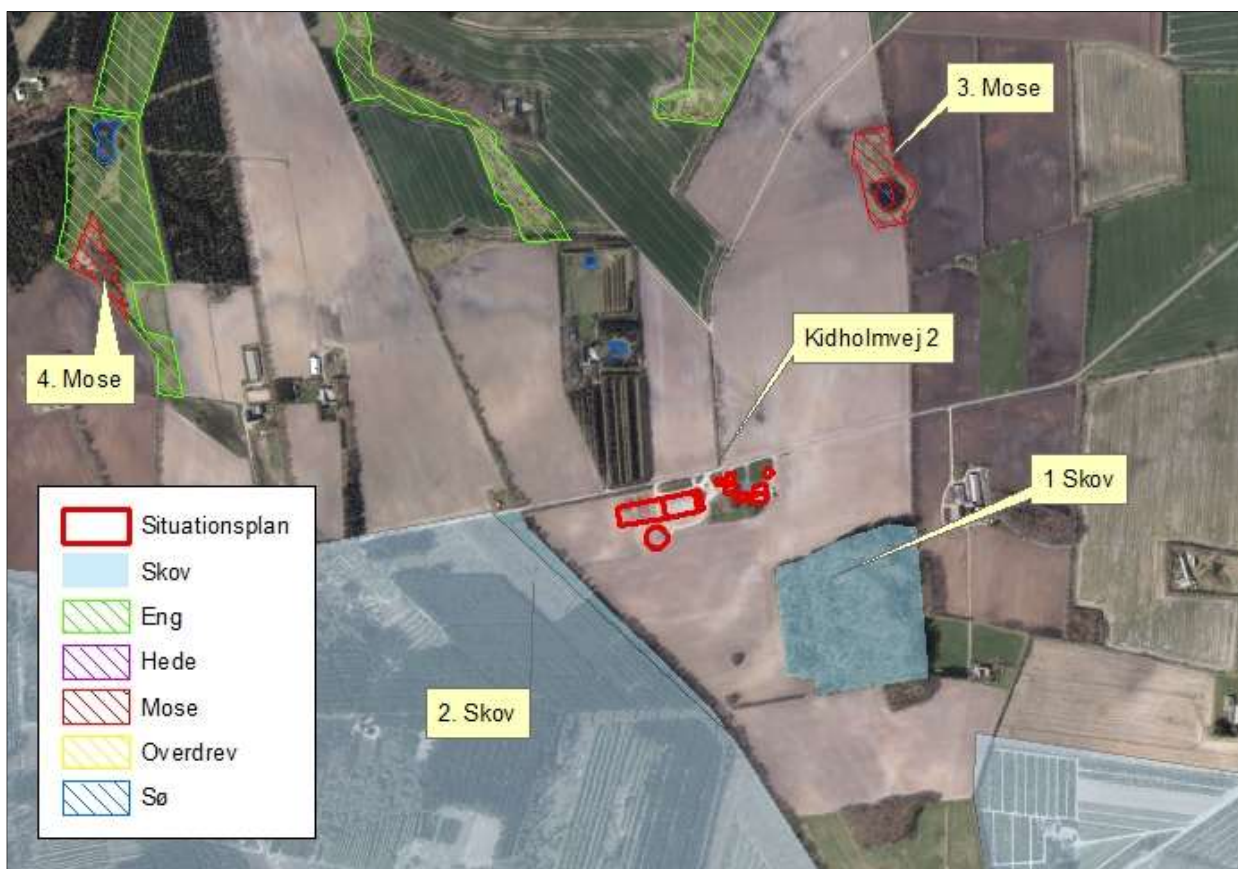
For naturområder i kategori 3 gælder, at kommunen skal tillade merdepositioner på 1,0 kg N/ha/år i forhold til ammoniak på naturtyperne. Kommunen kan efter en konkret vurdering tillade merdepositioner på over 1,0 kg N/ha/år. Kategori 3 natur er § 3 beskyttede heder, moser og overdrev samt ammoniakfølsomme skove, som ikke er omfattet kategori 1 og 2 natur.

Derudover fremgår det af § 3 i Naturbeskyttelsesloven⁹, at der ikke må foretages en ændring i tilstanden af søer (>100 m²), vandløb, heder, ferske enge, strandenge, overdrev, moser og lignende.

---

⁹ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 933 af 24/09/2009

Naturtyperne er vist i nedenstående figur og tabel.

Figur 6. Kort over kategori 3 natur ved anlægget

Nr.	Naturtype	Målsætning	Afstand fra anlæg	Belastning (kg N/ha/år)	
				Mer-	Total-
1	Skov	-	Ca. 208 m fra ny stald	0,1	4,7
2	Skov	-	Ca. 115 m fra ny stald	1,1	3,4
3	Mose	-	Ca. 605 m fra ny stald	0,2	0,7
4	Mose	-	Ca. 885 m fra ny stald	0,1	0,3

Tabel 11. Beskyttede kategori 3 naturområder

Naturkvalitetsplanlægning:	Faktaboks
I Ribe Amts naturkvalitetsplan 2006 er der udarbejdet en mål- og værdisætning for naturtyper jf. Naturtyper i Ribe Amt 2006. Rammer og retningslinjer for naturkvalitetsplanlægningen er videreført i Vejen Kommuneplan 2009-2021. A-målsatte områder er alle lokaliteter, der er A-værdisatte eller B-værdisatte lokaliteter, hvor der vurderes at være oplagte muligheder for naturforbedringer og/eller hvor der er landskabsbiologiske sammenhænge og/eller hvor særlige artsforekomster betinger, at der bør gøres en indsats. A-værdisatte lokaliteter har særlig høj naturværdi og B-værdisatte lokaliteter har middelhøj naturværdi. Inden for A-målsatte arealer gives normalt kun tilladelse til indgreb, som understøtter kvaliteten af den naturtype, der findes på arealet.	

B-målsatte områder er øvrige B-værdisatte lokaliteter, samt typisk de C-værdisatte lokaliteter, der indgår i væsentlige landskabsbiologiske sammenhænge. Der vil kun i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til mindre indgreb efter konkret vurdering af indgrebets betydning for naturen.

C-målsatte områder er typisk landskabeligt isolerede C-værdisatte lokaliteter (lokaliteter med begrænset naturværdi), hvor naturforbedring ikke vurderes at være realistisk. Der vil i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til indgreb efter konkret vurdering.

Målsætning: målsætningen for området som der stræbes imod.

Værdisætning: den faktiske tilstand som området er vurderet til at have på nuværende tidspunkt.

Fremadrettet vil Vejen Kommune arbejde for, at ABC-målsætningssystemet afløses af et nyt værdi- og målsætningssystem, hvor § 3-områderne værdi- og målsættes efter den femtrins skala, som staten anbefaler i Danmarks Naturdata. Herved bliver det muligt at sammenligne naturområder på tværs af kommune grænser. Systemet inddeler naturtyperne i 5 tilstandsklasser: I – Høj, II – God, III – Moderat, IV – Ringe og V – Dårlig. Arealerne administreres ud fra det pågældende naturareals konkrete naturværdi, der vurderes i den enkelte sag ud fra registreringer af flora og fauna.

Skov nr. 1 (Kidholm Krat) er vurderet som ammoniakfølsom. Skoven er besigtiget den 23. juli 2014, og Vejen Kommune vurderer, at den ikke kan tåle en merbelastning på mere end 1 kg N/ha. Dette er beregnet til at være overholdt i dette projekt.

Skov nr. 2 har Vejen Kommune vurderet til ikke at være ammoniakfølsom, da skoven er ren plantage med primært nåletræer.

Merbelastningen til moserne er beregnet til at være under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år i merbelastning.

For de nært liggende enge gælder det, at der ikke er registreret ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne, og Vejen Kommune vurderer, at der heller ikke forekommer ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Der er registreret en del søer indenfor 1.000 m fra anlægget (se ovenstående figur). Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer, mens påvirkningen fra luftbåret ammoniak ikke vil være af betydning. Vejen Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen i forbindelse med påvirkning af søerne.

Arealernes påvirkning af natur, jord og vand

Påvirkninger fra udbringningsarealerne i eller op til Natura 2000 områder, § 7 arealer, § 3 arealer og næringsstofudvaskning til vandmiljøet vurderes i efterfølgende afsnit.

Arealvurdering nabokommune

Da nogle af udbringningsarealerne ligger i Billund Kommune, er Billund Kommune blevet hørt i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Billund Kommune har følgende bemærkning:

- *Der skal i miljøgodkendelsen stilles vilkår, der fastholder ansøger i forudsætninger for Nitratberegningen (Overfladevand), således at udvaskningen af nitrat til overfladevand ikke overstiger 81,1 kg N/ha*

Der stilles vilkår til etablering af 13 % ekstra efterafgrøder og der er Vejen Kommunes vurdering, at der hermed er taget hensyn til Billund Kommunes bemærkning. Hele høringssvaret kan se i bilag 3.

Sædskifte

Husdyrbruget anvender sædskifte S4 både som reference og ansøgt. Sædskifte S4 er jævnfør Miljøstyrelsen¹⁰ et svinesædskifte med 10 % efterafgrøder og et udvaskningsindeks på 98.

Sædskiftet er ikke anvendt som virkemiddel, men er en forudsætning for ansøgningen. Derfor stilles der ikke specifikt vilkår om anvendelse af S4.

Beskyttede naturområder

Foruden påvirkningen fra husdyrbrugets anlæg kan naturen også påvirkes med kvælstof fra ejendommens arealer. Det kan være i forbindelse med udbringning af husdyrgødning eller via gødningsholdigt overfladevand der løber til naturarealet.

Ifølge Miljøstyrelsen¹¹ kan der ved udbringning af flydende husdyrgødning ske påvirkninger af nærliggende naturområder på over 1 kg N/ha inden for 20 m fra udbringningsarealet. Miljøstyrelsen vurderer, at det ikke er muligt for kommunerne, at beregne en randpåvirkning fra udbragt husdyrgødning. Det vil dog være muligt at foretage en konkret vurdering af risikoen for ammoniakdeposition og en påvirkning fra gødningsholdigt overfladevand. Vurderes risikoen stor, kan der fastsættes krav om bræmmer, nedsat dyretryk, nedfældning i alle afgrøder eller lignende.

For at undgå tilstandsændringer af naturarealer foretager Vejen Kommune en konkret vurdering af de naturarealer, der ligger inden for en afstand af 30 m fra udbringningsarealerne. Derudover foretager Vejen Kommune en konkret vurdering af særlige kvælstoffølsomme naturområder i en afstand af op til 100 m fra udbringningsarealerne.

Ejendommens udbringningsarealer ligger udenfor Natura 2000-områder. Nærmeste Natura 2000-område er nr. 87 (habitatområde nr. 76) – Nørrebæk ved Tvilho - ca. 1,5 km vest for nærmeste udbringningsareal i Vejen Kommune. Vejen Kommune vurderer, at pga. af den store afstand, vil ammoniakdepositionen fra driften af arealerne ikke påvirke Natura 2000-områder.

I Husdyrgødningsbekendtgørelsen er der krav om, at flydende husdyrgødning nedfældes, eller at der anvendes anden teknik med tilsvarende virkning på ammoniakfordampningen, hvis udbringningen sker på sort jord eller græsmarker.

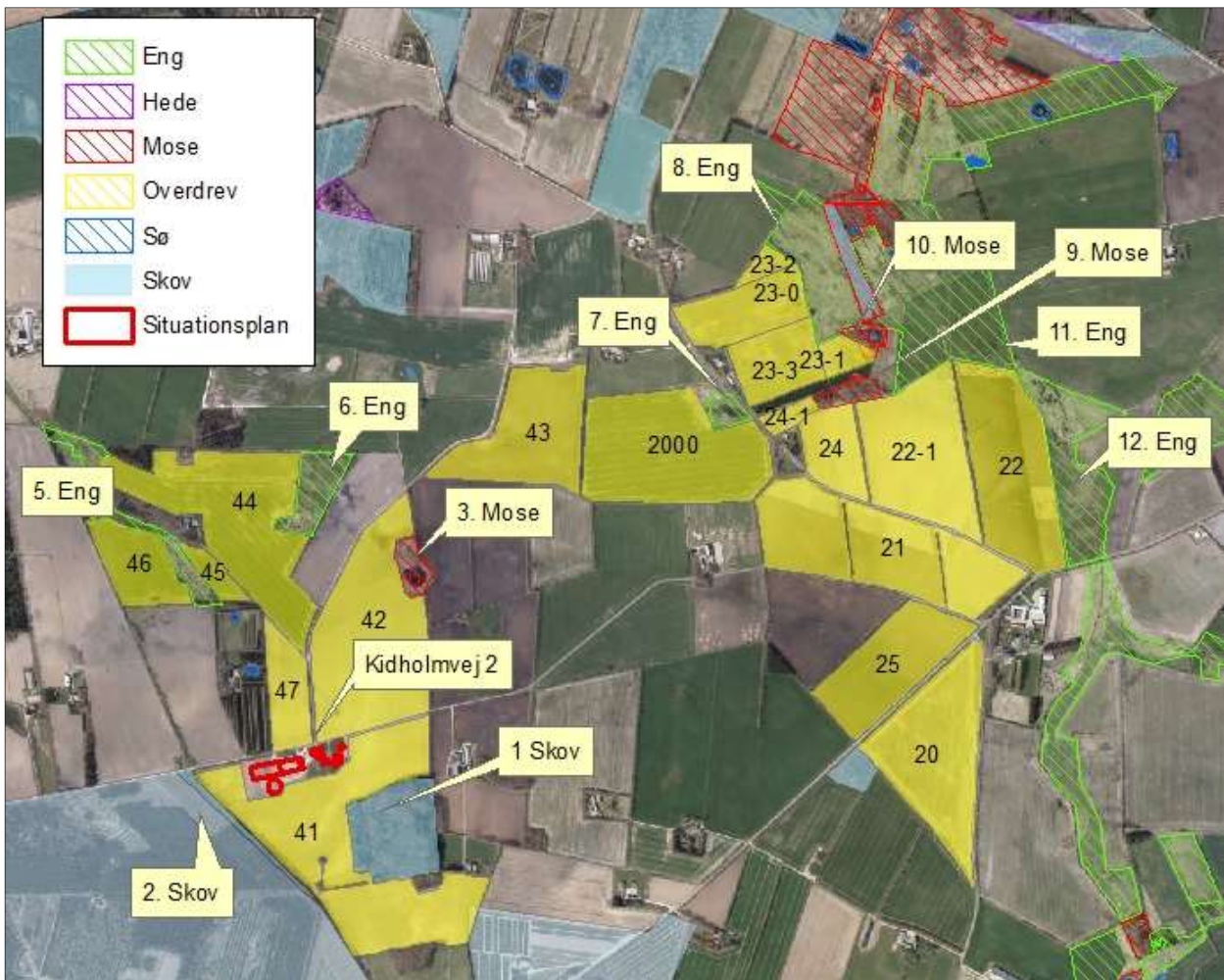
Vejen Kommune gør opmærksom på, at drift på beskyttede naturområder, herunder udbringning af kunstgødning, kan ske på samme niveau, som det var praksis før Naturbeskyttelseslovens ikrafttræden i 1992. Ved tvivl anbefales det, at man kontakter Vejen Kommunes naturafdeling.

---

¹⁰ Notat fra Miljøstyrelsen den 08.02.2012 om Standardsædskifter og referencesædskifter

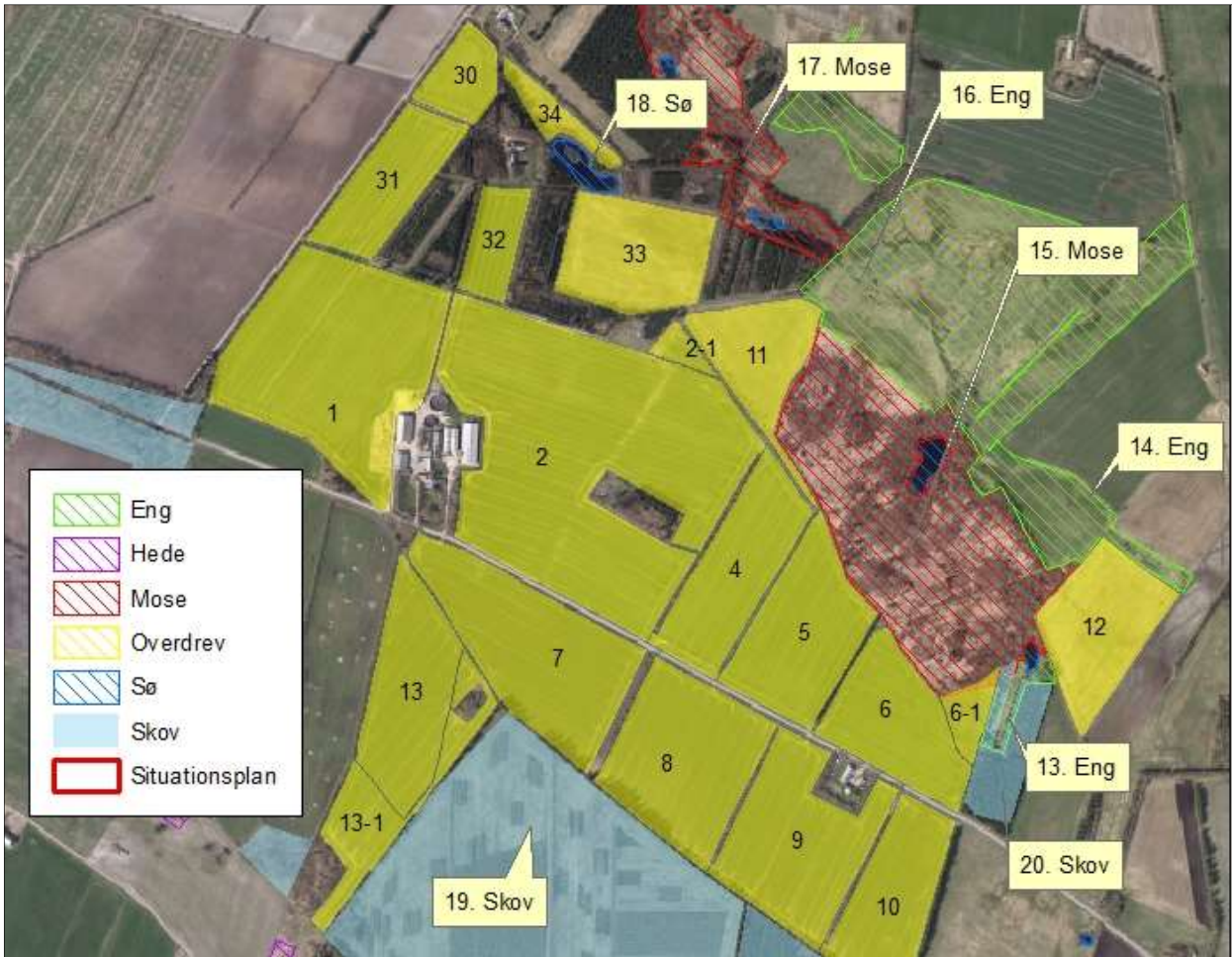
¹¹ "Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug" af 6. juli 2009

I nedenstående figur og tabel er vist beskyttede naturtyper, der potentielt vil kunne påvirkes af driften af husdyrbrugets arealer.

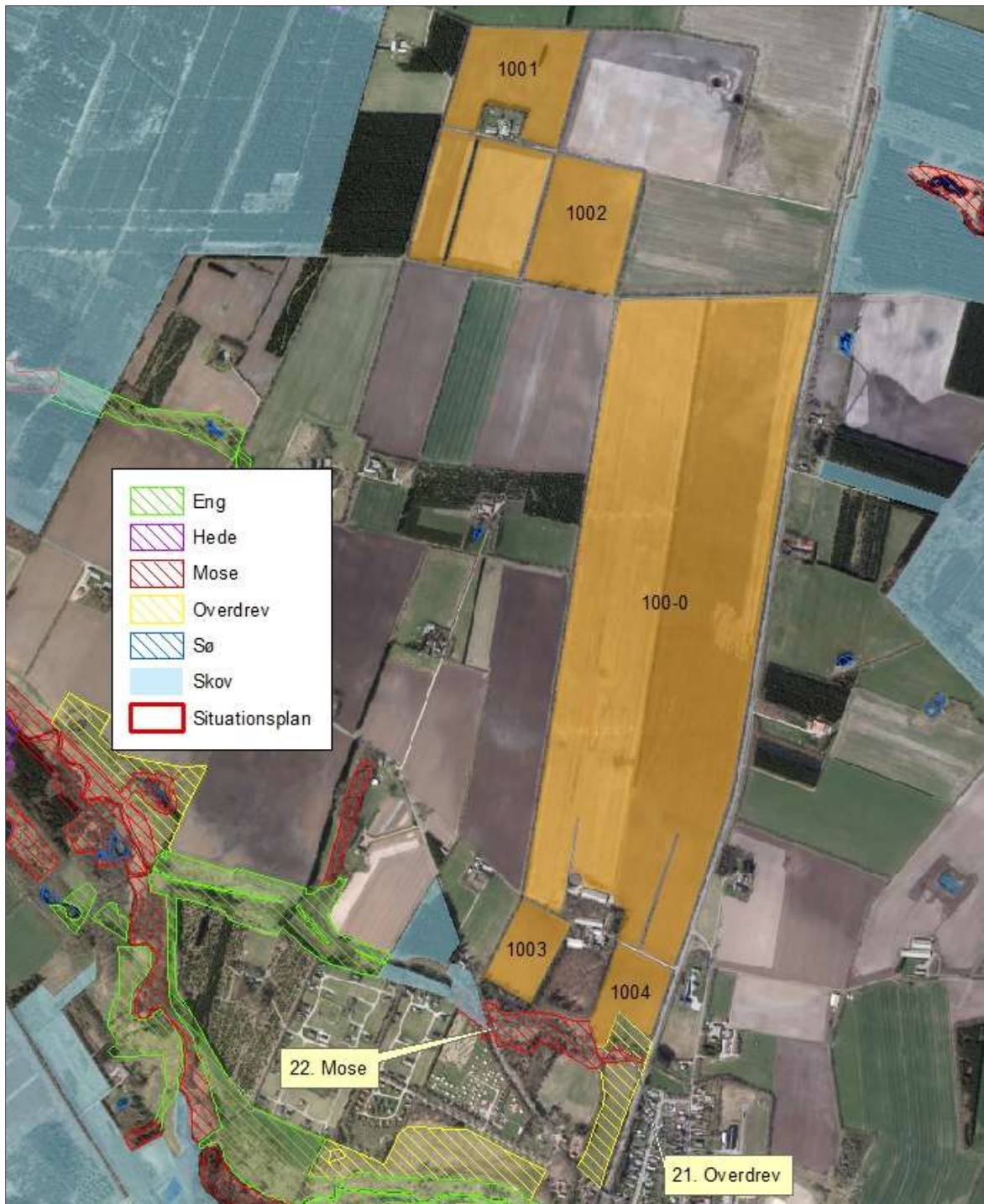
Figur 7a. Beskyttede naturområder ift. Udbringningsarealer.

Figur 7b. Beskyttede naturområder ift. Udbringningsarealer.

Figur 7c. Beskyttede naturområder ift. Udbringningsarealer.

Nr.	Naturtype	Målsætning/estimeret værdisætning	Placering
1	Skov	-	Ved mark 41
2	Skov	-	Ved mark 41
3	Mose	B	Ved mark 42
5	Eng	B	Ved mark 44, 45 og 46

6	Eng	C	Ved mark 44
7	Eng	-	Ved mark 2000
8	Eng	B	Ved mark 23-2, 23-0, 23-3, 32-1
9	Mose	C	Ved mark 24-1, 24 og 22-1
10	Mose	C	Ved mark 23-1
11	Eng	B	Ved mark 22 og 22-1
12	Eng	B	Ved mark 22
13	Eng	-	Ved mark 6-1 og mark 12
14	Eng	B	Ved mark 12
15	Mose	A	Ved mark 6, 5, 4 og 11
16	Eng	B	Ved mark 11
17	Mose	B	Ved mark 17
18	Sø	-	Ved mark 34 og 33
19	Skov	-	Ved mark 13-1, 13, 7, 8, 9 og 10
20	Skov	-	Ved mark 6 og 6-1
21	Overdrev	B	Ved mark 1104
22	Mose	B	Ved mark 1104 og 1003

Tabel 12. Beskyttede naturområder, omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, *ID er fra www.miljoeportal.dk.

Da der ikke er ændring i mængden af udbragt gødning på arealerne, vurderer Vejen Kommune, at der ikke vil ske tilstandsændringer på naturarealerne.

Søen, som er nævnt i tabellen, er et vandhul, der ligger i agerlandet. Hovedkilden til næringsstofberigelse af vandhullerne er overfladevand fra de dyrkede arealer. Vejen Kommune vurderer, at vandhullerne er potentielt yngle- og/eller rastelokalitet for en eller flere paddearter. Der stilles vilkår om 2 m gødnings-, dyrknings- og sprøjtefri bræmmer ved sø nr. 18 (se figur 7b). Se begrundelse under afsnittet om bilag IV-arter.

Nitratudvaskning til grundvand

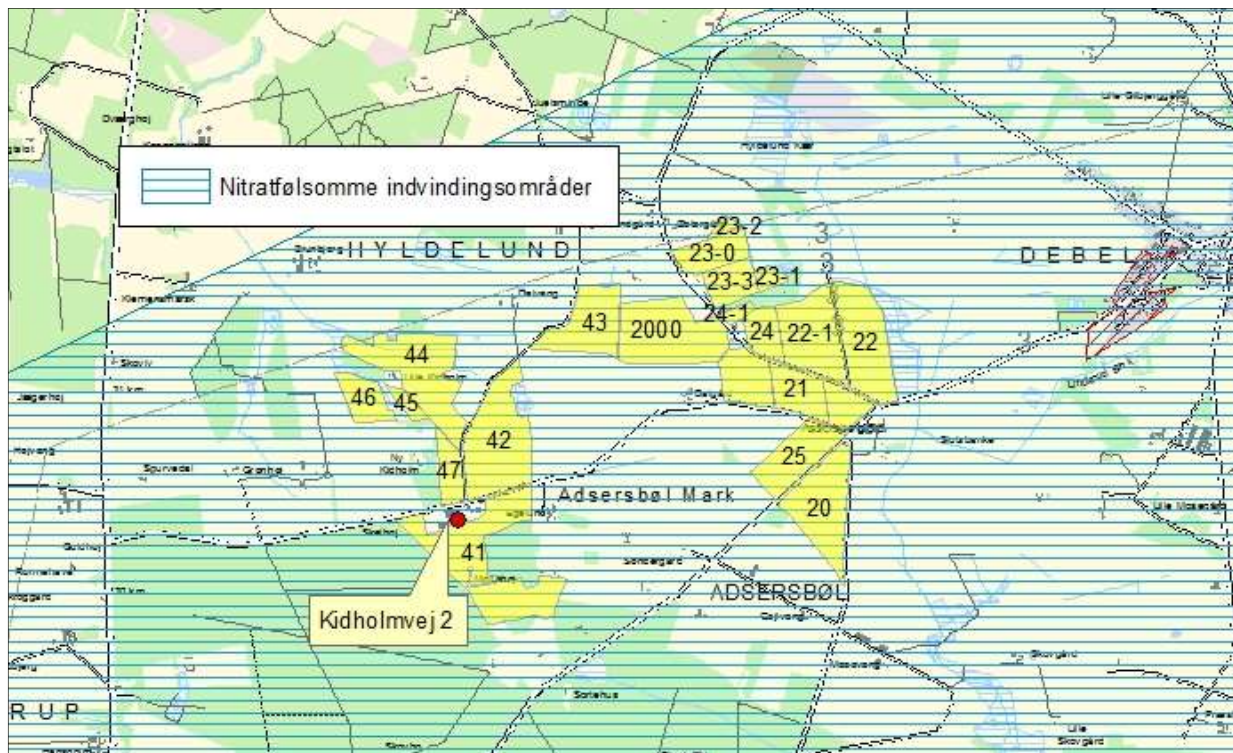
Indsatsen for beskyttelse af grundvandet mod nitratudvaskning er i Husdyrgodkendelsesloven koncentreret om de arealer, der er placeret i nitratfølsomme indvindingsområder (NFI).

For udbringningsarealer i NFI, kan der forekomme 3 situationer:

Faktaboks	
1	Der er foretaget zonerings (statslig kortlægning) af NFI-området og der er udarbejdet en indsatsplan. Her skal det sikres at udvaskningen ikke overstiger 50 mg nitrat/l i ansøgt drift. Overstiger udvaskningen 50 mg N/l skal det sikres at udvaskningen ikke overstiger udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug med et standard planteavlssædskifte, men det kan skærpes til en maksimal udvaskning svarende til nitratklasse 3 (se Faktaboks i Nitrat til overfladevand).
2	Der er hverken foretaget zonerings eller udarbejdet en indsatsplan for NFI-området. Her skal det sikres at udvaskningen ikke overstiger 50 mg nitrat/l i ansøgt drift. Overstiger udvaskningen 50 mg nitrat/l i nudrift, må ansøgt drift ikke give anledning til mer-belastning.
3	Der er foretaget zonerings (statslig kortlægning) af NFI-området, men der er ikke udarbejdet en indsatsplan. Her skal det sikres at udvaskningen ikke overstiger 50 mg nitrat/l i ansøgt drift. Overstiger udvaskningen 50 mg N/l skal det sikres at udvaskningen ikke overstiger udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug med et standard planteavlssædskifte, men det kan skærpes til en maksimal udvaskning svarende til nitratklasse 3 (se Faktaboks i Nitrat til overfladevand).

Disse situationer kaldes også "det generelle beskyttelsesniveau".

I denne ansøgning ligger 163,9 ha af udbringningsarealerne i NFI i et område, hvor der er foretaget zoner og udarbejdet en indsatsplan, se nedenstående figur. Det drejer sig om mark nr. 20, 21, 22, 22-1, 23-0, 23-1, 23-2, 23-3, 24, 24-1, 25, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 og 2000.

Figur 8. Arealernes placering i forhold til NFI

For at overholde beskyttelsesniveauet er det valgt som virkemiddel at øge det samlede areal med efterafgrøder, udover Plantedirektoratets krav¹² med 13 %.

Nitratudvaskningen er i ansøgningen derefter beregnet til 53 mg/l, hvilket er det samme som udvaskningen svarende til udvaskningen fra et planteavlbrug.

Kravet om, at der ikke må ske nogen merbelastning i forhold til udvaskningen fra et planteavlbrug, er dermed overholdt.

Der stilles vilkår til etablering af ekstra efterafgrøder.

Nitrat til overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. Store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder. I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor virke begrænsende på plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har udvaskning af næringsstoffer mindre betydning for miljøtilstanden. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale herunder husdyrgødning til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, og de næringsstoffer,

¹² "Vejledning om gødsknings- og harmoniregler", Plantedirektoratet, www.pdir.fvm.dk

som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrøms liggende søer, fjorde og indre farvande.

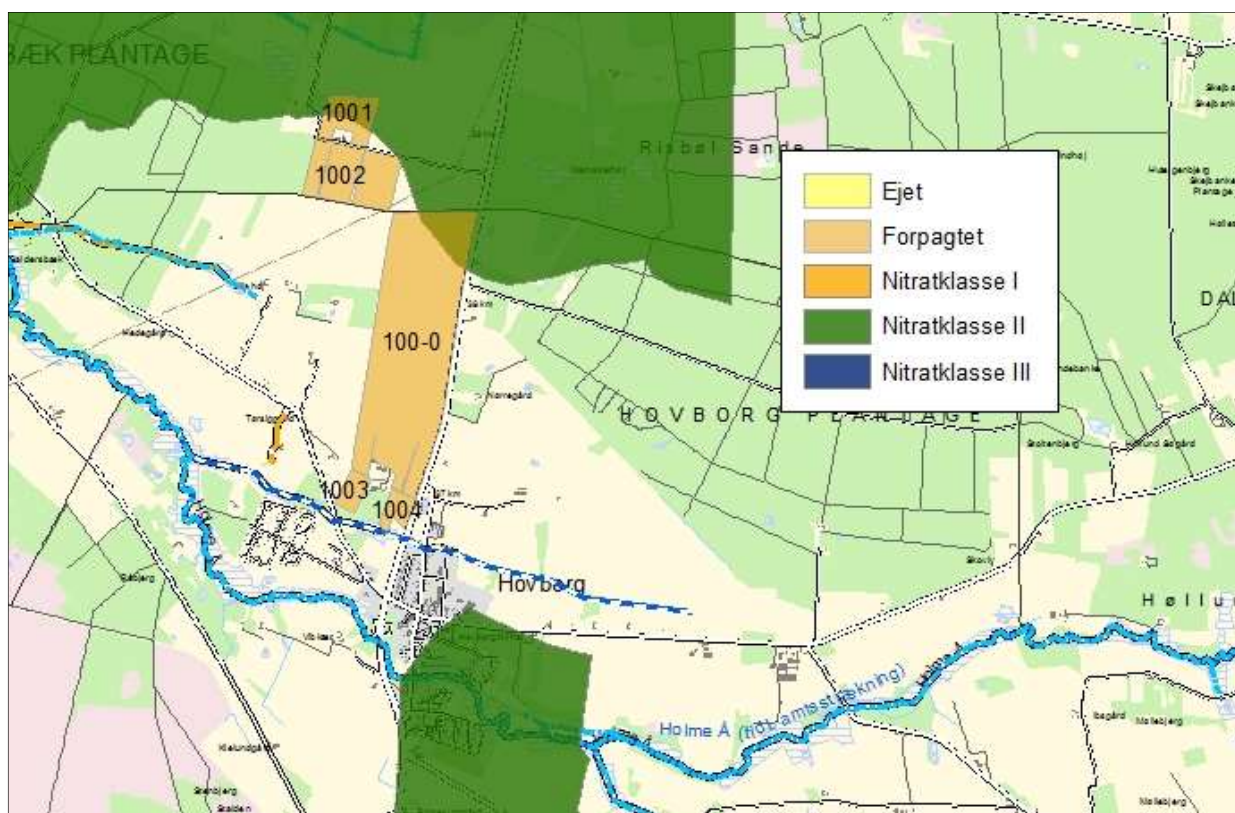
I Husdyrgodkendelsesloven er oplandene, der afvander til de Natura 2000-områder, der er mest sårbare over for nitratbelastning, inddelt i Nitratklasserne 1-3. Alle øvrige oplande er benævnt som nitratklasse 0.

Nitratklasser:		Faktaboks
Beskyttelsesniveau i forhold til nitrat - overfladevand		
Nitratklasse 0:	Ingen krav til et reduceret dyretryk	
Nitratklasse 1:	Krav til et dyretryk svarende til 85 % af de generelle regler	
Nitratklasse 2:	Krav til et dyretryk svarende til 65 % af de generelle regler	
Nitratklasse 3:	Krav til et dyretryk svarende til 50 % af de generelle regler	

Alle ejendommens nordlige udbringningsarealer, på nær mark 13-0 og 13-1, afvander via en række mindre vandløbssystemer til habitatområdet Varde Å (H76) og videre til Ho Bugt. Ho Bugt er udpeget som meget følsomt Natura 2000-område, og en del af oplandet hertil er klassificeret som Nitratklasse 2. Ho Bugt indgår som en del af kystvandoplandet Grådyb, som er en del af Vadehavet. Vadehavet er Natura 2000-område, der er udpeget som habitatområde (H78) og som fuglebeskyttelsesområde (F57).

Derudover afvander ejendommens sydlige udbringningsarealer samt mark 13-0 og 13-1 via en række mindre vandløbssystemer til habitatområdet Sneum Å (H79), der ligesom Varde Å afvander til Grådyb i Vadehavet.

Områdernes udpegningsgrundlag er vist i bilag 2.

Figur 9. Arealernes placering i forhold til Nitratklasse

De arter og naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget i og langs Sneum Å, Varde Å, i Ho Bugt og i Vadehavet, kan blive påvirket negativt af udvaskning af næringsstoffer fra ejendommens udbringningsarealer.

Af arealerne, der afvander til Varde Å og Ho Bugt, er en del af markerne 100-0, 1001 og 1002 (svarende til 10,23 ha) klassificeret som nitratklasse 2, se ovenstående figur.

Arealer i Nitratklasse 2 må højst tilføres husdyrgødning svarende til 65 % af de gældende generelle harmoniregler (reduktionsprocent), eller der kan vælges andre projektilpasninger/virkemidler, der nedsætter udvaskningen af kvælstof tilsvarende.

Reduktionsprocenten i dette projekt er beregnet til 98,98 %, da 341,9 ha af udbringningsarealerne ligger i Nitratklasse 0, hvor der ikke er nogen restriktioner mht. udvaskning af kvælstof.

For at beskytte habitatområderne, må der ikke ske en stigning i udvaskning af nitrat¹³ i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug i et givent kystvandopland til et habitatområde, hvis dyretryk i kystvandoplandet er stigende med mere end 1 % i forhold til 2007-niveauet. Derudover må udvaskningen fra husdyrbruget ikke overstige 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle kystvandopland, dog kun 1 %, hvis udvaskningen sker til et område der er karakteriseret som lukket bassin og/eller meget eutrofieret.

Miljøstyrelsens seneste opgørelse fra 2007-2015 over ændring i dyretallet (målt i DE), viser at der er sket en stigning i dyretryk til Grådyb på 11,1 %. Der må derfor ikke ske en mer-udvaskning fra arealerne i oplandet til Grådyb.

For at sikre, at der ikke sker en mer-udvaskning fra husdyrbruget, skal udvaskningen i ansøgt drift svare til udvaskningen, hvis der udelukkende blev udbragt handelsgødning på et sædskifte tilpasset et planteavlsbrug

Udvaskningen fra arealerne, hvis der udelukkende blev udbragt handelsgødning på et sædskifte tilpasset et planteavlsbrug, er beregnet til 81,1 kg N/ha.

For at sikre, at der ikke sker mer-udvaskning, er det valgt at etablere 13 % ekstra efterafgrøder. I ansøgt drift er udvaskningen beregnet til at være 81,1 kg N/ha (DE_{reel}), hvilket er det samme som udvaskningen fra tilsvarende planteavlsbrug.

Der stilles vilkår til etablering af 13 % ekstra efterafgrøder.

Den kvælstofmængde fra udbragt husdyrgødning, der udvaskes fra pløjelaget, er ikke lig med den mængde, der ender i vandmiljøet. I jorden omdannes nitrat til frit kvælstof ved denitrifikation. Jordens evne til at omdanne kvælstof kaldes reduktionspotentialen. Samtlige arealer har et reduktionspotential på 51-75 % jævnfør reduktionspotentialkort fra DMU¹⁴. Derfor vil højst 49 % af det udvaskede kvælstof ende i vandmiljøet. Det svarer til 13.992 kg N/år (39,7 kg N/ha), hvilket er det samme som hvis der udelukkende blev udbragt handelsgødning.

---

¹³ Miljøstyrelsens vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven af 24. juni 2010

¹⁴ Danmarks Miljøundersøgelser, www.dmu.dk

Den samlede udvaskning til Ho Bugt udgør 1.759.000 kg N/år. Udvasningen fra husdyrbrug udgør derfor 0,02 % af den samlede udvaskning til Ho Bugt (39,1 kg N/ha*10,23 ha /1.759.000 kg N).

Den samlede udvaskning til Grådyb udgør 3.162.000 kg N/år. Udvasningen fra husdyrbrug udgør derfor 0,44 % af den samlede udvaskning til Grådyb (13.992 kg N/år/3.162.000 kg N).

Udvasningen overstiger ikke niveauet for udvaskning, hvis der udelukkende blev udbragt handelsgødning. Desuden overstiger udvasningen ikke henholdsvis 5 % og 1 % af den samlede udvaskning til Grådyb og Ho Bugt. På den baggrund vurderer Vejen Kommune, at bedriftens påvirkning i sig selv vil være helt uden betydning for Varde Å, Sneum Å, Vadehavet og de arter og naturtyper, der findes i områderne, uanset at der for Vadehavets vedkommende er tale om et sårbart Natura 2000-område.

Der er ingen områder med en terrænhældning på over 6° fra udbringningsarealerne til nærliggende søer og vandløb. Vejen Kommune vurderer, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning af husdyrgødning ned mod vandområder.

Fosfor

Husdyrgodkendelsesloven stiller krav om begrænsning af fosforoverskud til udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, som afvander til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor. Kravene afhænger af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Desuden stilles krav til lavbundsarealer med lavt jernindhold (svarende til okkerklasse II-IV), der afvander til Natura 2000-områder overbelastet med fosfor. Sådanne udbringningsarealer klassificeres i fosforklasse 1-3.

Fosforklasser:	Faktaboks
Drænedede lerjorder med fosfortal på 4-6	Fosforklasse 1
Drænedede lerjorder med fosfortal på over 6	Fosforklasse 3
Lavbundsarealer med okkerklasse II eller derover	Fosforklasse 2

Som beskrevet i afsnittet "Nitrat til overfladevand" afvander udbringningsarealerne via en række mindre vandløb til Vadehavet. Natur- og vandområder, som ligger udenfor oplande til et fosforoverbelastet Natura 2000 vandområde, reguleres jævnfør lovgivningen alene via harmonireglerne. Vadehavet er et Natura 2000-område, der i henhold til lovgivningen er udpeget som mindre sårbart overfor fosfor. I oplandet hertil er harmonikravet således alene beskyttelsesniveau for fosforoverskud.

Beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk **Fejl! Linkreferencen er ugyldig.** viser, at kravet til maksimalt fosforoverskud er overholdt. Ejendommens dyrehold tilfører i gennemsnit udbringningsarealerne 26,4 kg P/ha/år, og der fraføres 19,4 kg P/ha/år med det valgte sædskifte, hvilket giver et overskud på i gennemsnit 7,0 kg P/ha/år.

Udbringningsarealerne afvander via en række mindre vandløb til Varde Å og Sneum Å, der begge afvander til Vadehavet. Vadehavet er et Natura 2000-område, der ikke er overbelastet med fosfor.

På baggrund af det oplyste for ejendommens udbringningsarealer, vurderer Vejen Kommune vedrørende beliggenhed, tildeling af husdyrgødning, gødningssammensætning, sædskifte m.v.:

- At der ikke vil være væsentlig risiko for erosion og overfladeafstrømning fra udbringningsarealerne til vandløb og grøfter.
- At husdyrbruget, ved overholdelse af den til enhver tid gældende natur- og miljølovgivning og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen, drives således, at påvirkningen af overfladevand fra udbringningsarealerne vil ligge på et acceptabelt niveau.
- At gennemførelse af projektet og den fremtidige drift af husdyrbruget ikke vil medføre forringelser af den nuværende miljøtilstand af overfladevand.

Kommunen vurderer, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udvaskning af fosfor til vandløb og Vadehavet.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring landbrugsejendomme og deres tilhørende arealer. På baggrund af rapport fra DMU¹⁵ samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være vandflagermus, sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø og spidssnudet frø. Heraf er løgfrø, odder og vandflagermus omfattet af den danske rødliste som sårbare.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg eller udbringningsarealer, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Odderen lever i tilknytning til vådområder, og den findes i vandløb og især i moser og søer med store rørskovsområder. For at odderen kan trives i levedygtige bestande, skal der være vådområder med et højt naturindhold. Odderens yngle- og rasteområder knytter sig til moser, krat, skov eller andre uforstyrrede naturområder.

Markfirbenet findes spredt i landskabet på åbne, varme, solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for arten.

Stor vandsalamander foretrækker rene, dybe vandhuller i eller nær skov. Uden for yngletiden lever salamanderne på land og gemmer sig om dagen under sten og træstammer og i gamle musehuller. De vandrer sjældent særlig langt fra vandhullerne.

Løgfrøen yngler i lavvandede vandhuller, søer og vådområder og kan også yngle i midlertidige vandhuller. Ynglesucces kræver lysåbne vådområder eller vådområder med lysåbne og lavvandede partier. På land opholder løgfrøen sig oftest på arealer med løs sandet overjord og især på steder, hvor der er partier med lav vegetation, bare sandflader eller bar muldjord, hvor det er let for frøen at grave sig ned. Løgfrøen er nataktiv, og om dagen ligger

---

¹⁵ Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser
Vejen Kommune, Miljøgodkendelse - Kidholmvej 2

løgfrøen nedgravet i jorden typisk 10 – 30 cm under overfladen. Med dens skjulte levevis er løgfrøen normalt umulig at finde på land uden for yngletiden.

Spidssnudet frø kan leve i mange typer af vandhuller og søer. Den er afhængig af, at vandhullet/søen er omgivet af fugtige udyrkede arealer som fødesøgnings- og rasteområde.

Andre paddearter som lille vandsalamander og skrubbudse er ikke opført på habitatdirektivets bilag IV, men de er fredede i Danmark. For disse arter gælder mange af de samme livsbetingelser, som nævnt for padderne ovenfor.

Bortset fra ovennævnte har Vejen Kommune ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes på eller i nærheden af husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer. Vejen Kommune vurderer, at en række af arterne med stor sandsynlighed forekommer i området.

Under forudsætning af at eventuelle stillede vilkår i afsnittene "Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak" og "Arealernes påvirkning af natur, jord og vand" overholdes, vurderer Vejen Kommune, at driften af arealerne ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle leversteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

Med de i godkendelsen stillede vilkår og i henhold til Habitatbekendtgørelsens § 11¹⁶ vurderer Vejen Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder

Ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til anlæggets udformning og placering i landskabet og de landskabelige værdier.

Anlæggets udformning

Den nye stald bliver en forlængelse af den eksisterende stald. Højde, farve og materiale bliver som eksisterende bygning.

Anlæggets placering i landskabet

Den nye stald kommer til at ligge i nær tilknytning til den eksisterende stald og gyllebeholder. Anlægget ligger parallelt med Kidholmvej, lidt over 20 meter fra vejen. Langs vejen er der plantet et læhegn, der visuelt skjuler det samlede anlæg. Terrænet stiger umiddelbart bag ved/syd for staldanlægget, og landskabet er domineret af skovområder og læhegn.

Vejen Kommune vurderer, at det nye staldanlæg ikke forringer de visuelle og oplevelsesmæssige værdier af landskabet, da terrænforholdene og læhegnet mellem anlægget og vejen bevirker, at anlægget ikke vil virke dominerende i landskabet, og at anlægget ikke umiddelbart kan ses fra Kidholmvej.

Der stilles vilkår om, at der skal være læhegn mellem staldbygningen og Kidholmvej.

---

¹⁶ Bek. nr. 408 af 01.05.2007, "Udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter"

Kommuneplan	Udpegninger	Bemærkning	Nyt anlæg inden for udpegningen
3.5.1	Værdifulde landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja
3.5.2	Uforstyrrede landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.3	Økologiske forbindelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja
3.4.1	Naturområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre naturområder. Udpegningen i kommuneplanen indeholder også "særligt værdifulde naturområder".	Nej
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
4.2.1	Kulturhistoriske værdiområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kulturmiljøer, herunder Hærvejens kulturmiljø.	Nej
4.2.1	Kirkeomgivelser	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
4.4.2	Rekreativ interesse	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.4	Natura 2000	Byggeri der ændrer udpegningen af Natura 2000 område ikke tilladt.	Nej
Råstofloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
	Råstofgraveområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg.	Ja
Naturbeskyttelsesloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
§ 17	Skovbyggelinjen*	Regulerer kun byggeri indenfor 300 m. Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Ja
§ 16	Sø- og åbeskyttelseslinje*	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 150 m (også terrænændringer og tilplantninger). Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 18	Fortidsmindebeskyttelseslinje	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 100 m (også terrænændringer og tilplantninger). Der må ikke bygges eller plantes inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 19	Kirkebyggelinje	Regulerer byggeri over 8,5 meters højde inden for 300 m.	Nej
	Fredede områder		Nej
Museumsloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
§ 29a	Sten- og jorddiger	Må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen.	Nej

§ 29e	Fortidsminder	Inden for en afstand af 2 meter fra fortidsmindet, må ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.	Nej

Tabel 13. Landskabelige udpegninger i forbindelse med nybyggeriet. *Værdifulde og uforstyrrede landskaber, skov-, sø- og åbeskyttelseslinjer har ofte ikke indflydelse på landbrugsbyggeri, men kan i særlige tilfælde have betydning for vurderingen. På grund af Vejen Kommunes beliggenhed inde midt i landet, vurderes ikke på kystnærhedszoner, strandbeskyttelseslinjer eller klitfredninger

Ejendommen ligger i et område, der i Råstofplan 2012 er udpeget, som et interesseområde for sand, grus og sten.

Ifølge råstofplan 2012 4.2.1 må der i bl.a. interesseområder kun meddeles tilladelser eller dispenseres til ændret arealanvendelse og anlæg, der hindrer råstoffernes udnyttelse på kort og på langt sigt, i de tilfælde hvor kommunen ikke kan meddele afslag i medfør af lovgivningen.

For at den nye erhvervsmæssigt nødvendige produktionsbygning kan ligge i tilknytning til eksisterende bygninger, vil der blive bygget i interesseområdet.

Vedrørende placering af landbrugsbyggeri fremgår det i Vejledning om Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug fra Skov- og Naturstyrelsen, at:

”Udgangspunktet for loven er, at landbrugsbygninger opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør en hensigtsmæssig helhed, og at der undgås en unødvendig spredning af bygningsmassen. Kommunalbestyrelsen skal foretage en konkret vurdering af, om der foreligger en særlig begrundelse for at fravige dette udgangspunkt.”

”Lovens § 22 stiller krav om en landskabelig vurdering, som omfatter det samlede bygningsareal, hvis der er tale om bebyggelse, som opføres uden tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer. En sådan beliggenhed forudsætter, at der er en særlig begrundelse, f.eks. afstandskrav til nabobeboelse eller byzone.”

”Vurderingen og kravfastsættelsen skal ske med skyldig hensyn til, hvad der er økonomisk og funktionelt forsvarligt samt i respekt for den funktion, som bygningen skal varetage.”

Der foreligger ikke særlige miljømæssige begrundelser for at fravige udgangspunktet om at holde bebyggelsen samlet på nuværende grundlag. Det vil heller ikke være økonomisk og funktionelt forsvarligt, at realisere projektet som et barmarksprojekt. Lovgivningen giver ikke kommunalbestyrelsen mulighed for at meddele afslag til ansøgningen.

Råstofplanen indeholder desuden følgende formulering:

”4.2 Retningslinjer for ressourcebeskyttelse

4.2.1 Graveområder og interesseområder skal beskyttes mod anden anvendelse der kan hindre råstoffernes udnyttelse. Kommuner og andre myndigheder skal respektere råstofplanen, og det betyder at myndighederne gennem planlægning og administration af lovgivning skal sikre denne beskyttelse, herunder:

Planlægning

- at der ikke må planlægges for arealanvendelse der vil hindre råstofindvinding på kort eller langt sigt i interesse- og graveområder. I interesseområder for sand grus og sten er det dog muligt at udføre fx skovrejsning eller

anden midlertidig beslaglæggelse af ressourcen der har til formål at beskytte allerede eksisterende vandforsyningsanlæg

Konkrete ansøgninger

- at der alene må meddeles tilladelser eller dispenseres til ændret arealanvendelse og anlæg der hindrer råstoffernes udnyttelse på kort og på langt sigt, i de tilfælde hvor kommunen ikke kan meddele afslag i medfør af lovgivningen.
- at kommunens tilladelser og dispensationer kan gives hvis det godtgøres at råstofferne er udnyttet.

I givet fald skal regionsrådet kontaktes med henblik på stillingtagen til om anlæg eller arealanvendelse hindrer udnyttelse af råstoffer.”

Godkendelse af det konkrete projekt meddeles efter Husdyrgodkendelsesloven. Loven samler reglerne om miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, godkendelsesbekendtgørelsen, visse lokaliseringsregler efter husdyrgødningsbekendtgørelsen, landzonereglerne og VVM-reglerne efter planloven.

Udgangspunktet for placering af erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri i landzone er, at placeres bygningerne i tilknytning til eksisterende bygningsmasse, kan det ske uden landzone-tilladelse. I disse tilfælde, skal kommunalbestyrelsen ved vurderingen efter husdyrgodkendelseslovens § 19, stk. 2 sikre sig, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Vurdering efter husdyrgodkendelseslovens § 22 er således ikke nødvendig.

Af forarbejderne (de specielle bemærkninger til § 19 i lovforslaget) fremgår:

”Kommunalbestyrelsen har efter planlovens § 12, stk. 1, pligt til at virke for kommuneplanens gennemførelse. Med henvisning til kommuneplanen kan kommunalbestyrelsen afslå ansøgninger om tilladelser eller godkendelser efter denne lov og fastsætte vilkår med henblik på kommuneplanens gennemførelse. Det kunne f.eks. være aktuelt ved ansøgninger om ny bebyggelse i områder, som er udlagt til råstofindvinding.

Kommunalbestyrelsen har ikke en ubetinget pligt efter planloven til at følge planlægningen, da der altid skal foretages en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.”

Af forarbejderne (de specielle bemærkninger til § 22 i lovforslaget) fremgår:

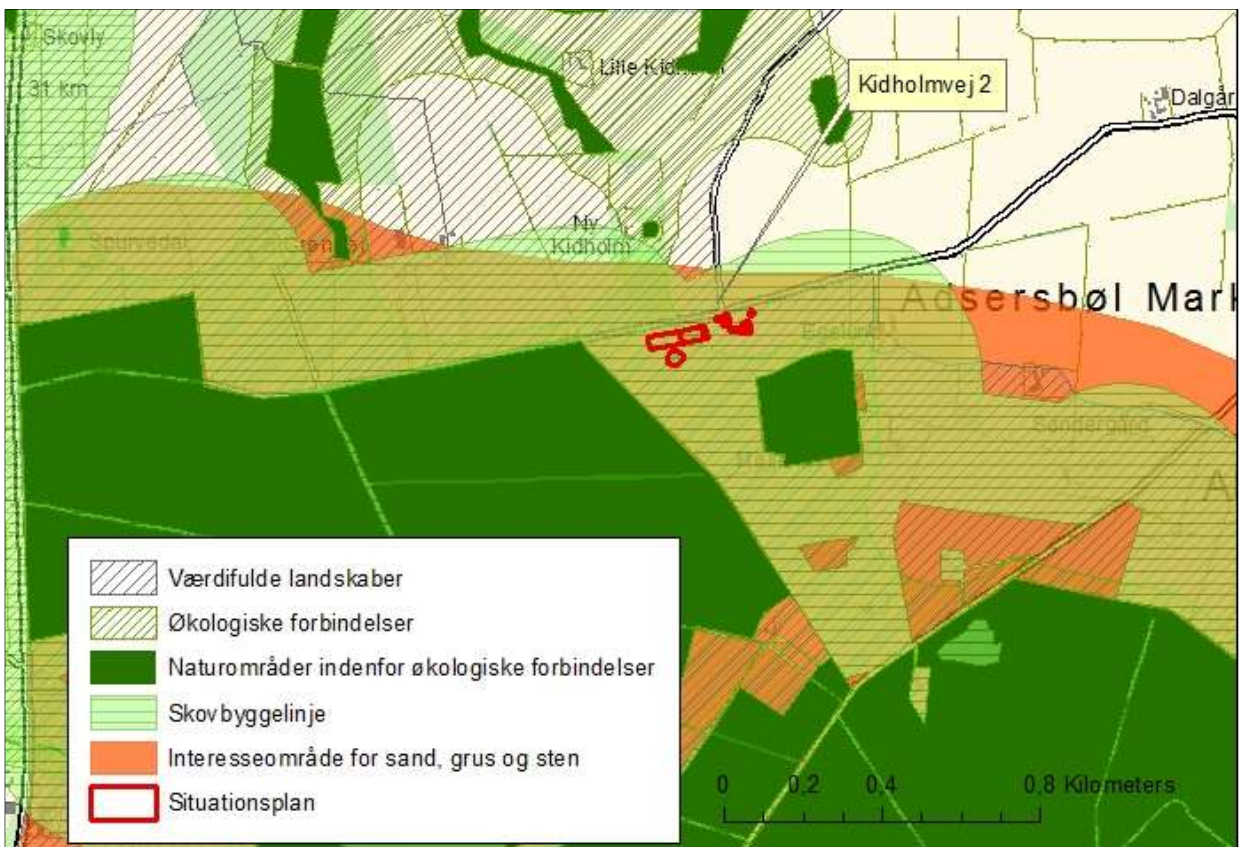
”§ 22 erstatter kravet i planlovens § 35, stk. 1, om landzonetilladelse til opførelse af visse nye bebyggelser til husdyrproduktion med et krav om vurdering i forbindelse med en tilladelse eller godkendelse efter § 10, § 11 eller § 12. Der er ikke med denne lov tiltænkt nogen ændring af den gældende landzoneadministration. De landbrugsbygninger, der ikke kræver tilladelse eller godkendelse efter denne lov, reguleres fortsat efter planlovens § 35, jf. dog § 36. Det gælder f.eks. bebyggelse på plantebrug eller bebyggelse på husdyrbrug under 15 dyreenheder”.

I den konkrete sag lægger Vejen Kommune vægt på,

- at det projekterede byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt,
- at der ikke foreligger særlige miljømæssige begrundelser for at fravige udgangspunktet om at holde bebyggelsen samlet på nuværende grundlag,

- at, eftersom der med husdyrgodkendelseslovens ikrafttræden ikke er tiltænkt nogen ændring af den gældende landzoneadministration, ville byggeriet ikke kræve landzonetilladelse og vurdering,
- at udflytning af det projekterede byggeri ikke kan ske med samtidig skyldig hensyn til, hvad der er økonomisk og funktionelt forsvarligt samt i respekt for den funktion, som bygningen skal varetage.

Det er derfor Vejen Kommunes vurdering, at der i det konkrete tilfælde er i overensstemmelse med Råstofplanen og der kan gives godkendelse til ændret arealanvendelse i interesseområde for sand, grus og sten.

Figur 10. Anlæggets placering i landskabet.

Kidholmvej 2 ligger inden for værdifulde landskaber, økologiske forbindelsesområder, samt skovbyggelinjen. Vejen kommunens vurderer, at anlæggenes placering og udformning ikke vil forringe det omgivende landskab, eller dyre- og plantelivets spredningsmuligheder. Derudover vurderer Vejen Kommune, at stalden er nødvendigt driftsbyggeri, som må foretages inden for skovbyggelinjen.

Kulturhistoriske værdier i tilknytning til arealerne

Der er registreret beskyttede sten- og jorddiger, der grænser op til følgende marker: 20, 41, 2000, 100-1 og 1004. Se nedenstående figurer.

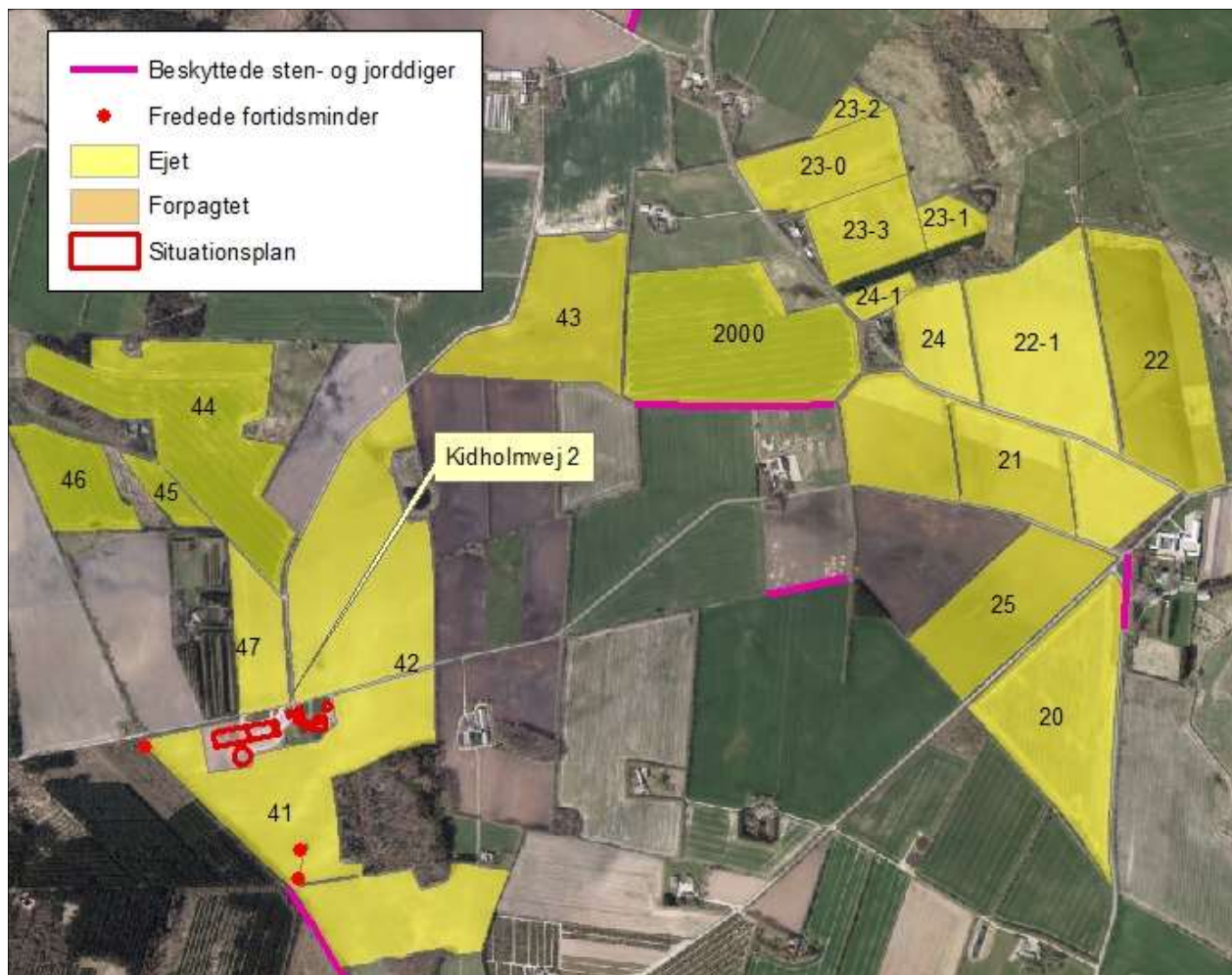
Sten- og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumslovens § 29 a, må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen.

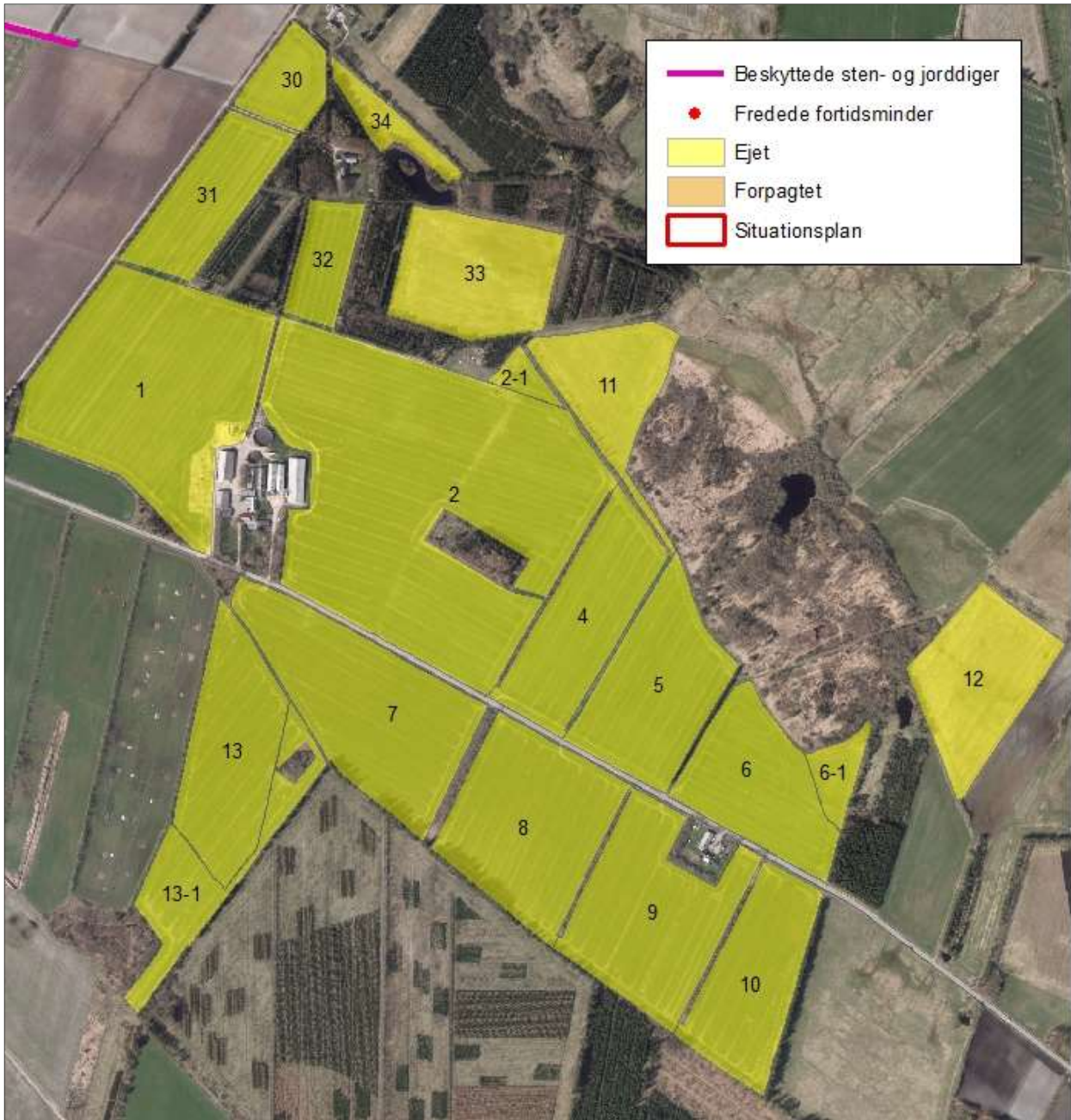
Der er registreret fortidsminder på eller grænsende op til følgende marker: 41. Se nedenstående figurer.

Fortidsminder, der er omfattet af bestemmelserne i Museumslovens § 29 e må ikke ændres. Dette vil sige, at alle foranstaltninger, der indebærer en påvirkning af fortidsmindernes indhold og overflade, ikke er tilladt. Endvidere må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes jf. § 29 f i Museumsloven indenfor en afstand af 2 meter fra fortidsmindet.

Vejen Kommune vurderer, at øvrige kulturhistoriske værdier ikke vil blive påvirket.

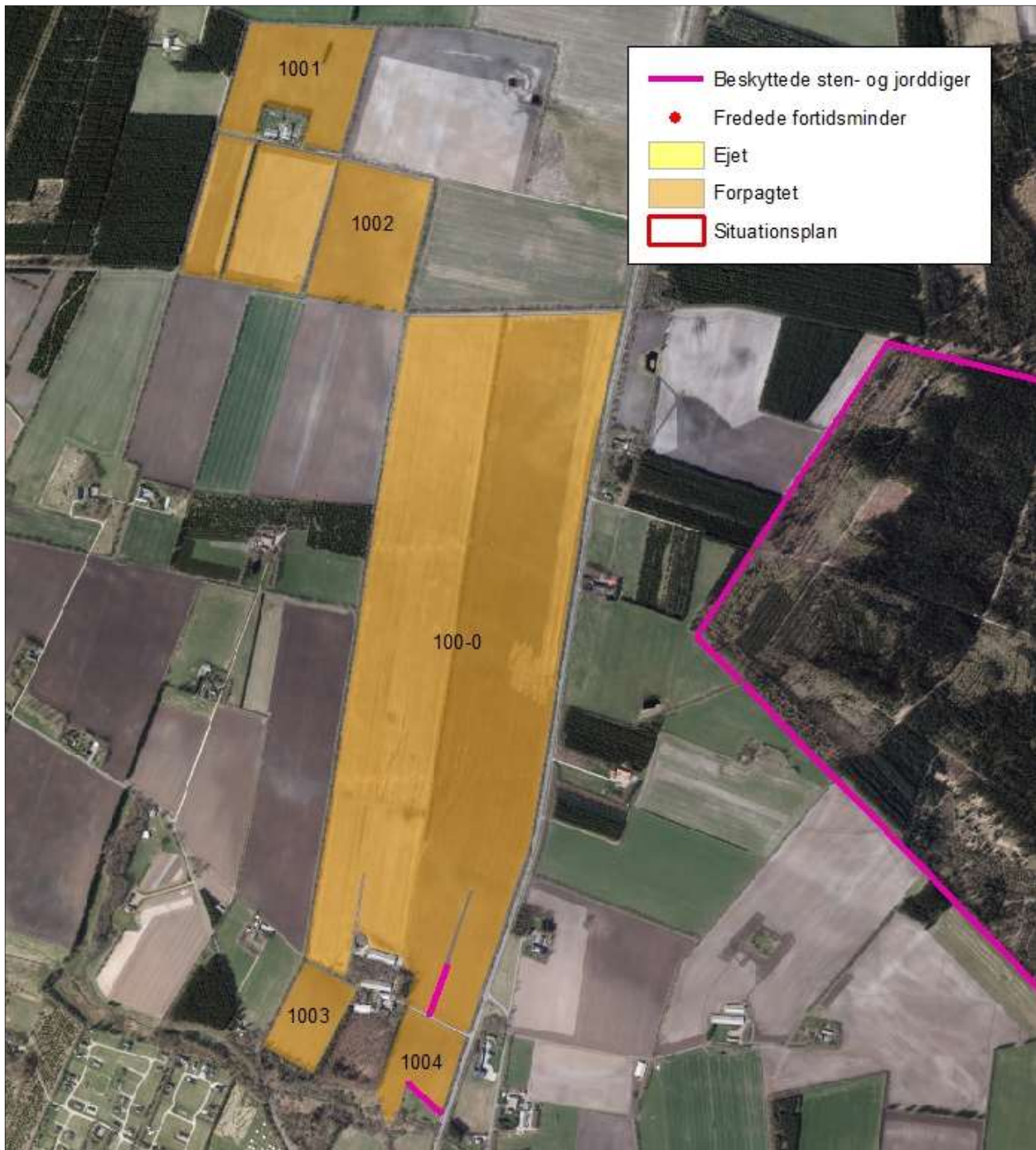

Figur11a. Arealernes placering i forhold til fredninger

Figur 11b. Arealernes placering i forhold til fredninger

Figur 11c. Arealernes placering i forhold til fredninger

Husdyrbrugets ophør

Ansøger angiver følgende i tilfælde af husdyrbrugets ophør:

"Når produktionen stopper, vil alle opbevaringsanlæg blive tømt og rengjort forsvarligt. Evt. ændres brugen af stalden til anden brug. F.eks.som opbevaringshal. Alternativt brækkes hele hallen ned. Materialer sorteres og afleveres miljømæssigt forsvarligt."

Vejen Kommune stiller vilkår om, oprydning og bortskaffelse af affald ved ophør af bedriften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig god stand.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Vejen Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.
- Andet affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Alternative muligheder

Ansøger har undersøgt gyllekøling i den nye slagtesvinestald, men det var ikke muligt at udnytte varmen herfra, og det er derfor ikke relevant.

Angiv 0-alternativet fra ansøgningen – eller evt. nedenstående:

Ansøger angiver 0-alternativ til udvidelsen af produktionen og eventuelle konsekvenser for husdyrbruget i fremtiden:

"For at følge med i konkurrencen skal bedrifterne være større og større, da det giver færrest omkostninger pr. prod. slagtesvin. Hvis projektet ikke gennemføres vil bedriften med tiden blive mindre konkurrencedygtig med deraf risiko for at produktionen må standses."

Vejen Kommune anser det ikke for sandsynligt, at denne bedrift er mindre følsom overfor strukturudviklingens konsekvenser end Dansk Landbrug generelt, og husdyrbrugets valg af produktionsudvidelse er helt på linje med øvrige danske husdyrbrug med evne og vilje til at overleve.

Sammenfatning

Vejen Kommune vurderer sammenfattende, at der kan meddeles godkendelse til projektet da:

- Husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.
- Projektet med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

4 Øvrige forhold

Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning

Da projektet indeholder byggeri eller bygningsændringer, skal der indsendes byggeansøgning til Vejen Kommune.

Såfremt vandforbruget stiger, og der anvendes egen boring, skal der indsendes ansøgning om indvindingstilladelse til Vejen Kommune.

Særskilt tilladelse til udledning/nedsivning af spildevand/overfladevand/tagvand skal indhentes hos Vejen Kommune inden der gives byggetilladelse.

Der kan være andre forhold, der skal søges om ved Vejen Kommune.

Høringsberettigede

Konsulent: landbrug2014@gmail.com

Naboer:

Orientering af naboer er sket indenfor konsekvenszonen på 909 m:

Lars Hallingdal Wejgelt	Hyldelund Bakkevej 10	6650	Brørup
Dorte Sørensen	Hyldelund Bakkevej 10	6650	Brørup
Tina Gude	Kidholmvej 3	6670	Holsted
Karsten Gude	Kidholmvej 3	6670	Holsted
Robert Holst Andersen	Kidholmvej 4	6650	Brørup
Randi Berit Holst Andersen	Kidholmvej 4	6650	Brørup
Jette Hjort Østergaard-Jensen	Kidholmvej 5	6670	Holsted
Gert Østergaard-Jensen	Kidholmvej 5	6670	Holsted
Franz Anton Eugster	Kidholmvej 6	6650	Brørup
Luz del Carmen Valencia Chusan	Kidholmvej 6	6650	Brørup
Linda Fyhn	Kidholmvej 7	6650	Brørup
Børge Fyhn	Kidholmvej 7	6650	Brørup
	Favrskovvej 48	6650	Brørup
Bent Frands Frandsen	Favrskovvej 52	6650	Brørup
Flemming Peter Pedersen	Favrskovvej 54	6650	Brørup
Lonnie Jessen	Favrskovvej 54	6650	Brørup
Gitte Friis Gehlert	Favrskovvej 56	6670	Holsted
Aage Gehlert	Favrskovvej 56	6670	Holsted
Ane Christina Friis Gehlert	Favrskovvej 56	6670	Holsted

Interessenter, der har anmodet om udkast:

Region Syddanmark, Miljø og Råstoffer, miljøe-raastoffer@rsyd.dk

Bortforpagtere af arealer:

Bjarne Pedersen, Grindstedvej 37, 6682 Hovborg

Kopimodtagere af afgørelsen

Billund Kommune, kommunen@billund.dk

Embedslægerne i Region Syddanmark, sesyd@sst.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masedøgade 20, 2100 København Ø dnvejen-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk

Friluftsrådet, Scandiagade 13, DK-2450 København SV. Lokalafdeling: Friluftsrådet for Trekantområdet, att. Bent Holgersen, Hvedevænget 30, 6600 Vejen, holgersen@vejen-net.dk

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, lokalkontoret vejen@dof.dk

Museet på Sønderkov, post@sonderskov.dk

Bilagsoversigt

1. Klagevejledning.
2. Udpegningsgrundlag for de berørte Natura 2000-områder.
3. Arealhøring nabokommune.

Bilag 1.

Klagevejledning, jf. "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" nr. 1572 af 20.12.2006.

Hvilke afgørelser, tilladelser og miljøgodkendelser kan påklages

Alle afgørelser, der er truffet af kommunen med hjemmel i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan jf. § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvem kan klage

Klageberettiget er enhver med væsentlig interesse i sagens udfald, miljøministeren samt visse landsdækkende organisationer, jf. §§ 84-87.

Til hvem skal der klages

Der skal klages direkte til Natur- og Miljøklagenævnet. Se vejledning på www.nmkn.dk/klage.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefrist

Klagen skal være modtaget af Natur- og Miljøklagenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen, tilladelsen eller miljøgodkendelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort f.eks. ved annoncering, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen, jf. § 79.

Gebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr. Gebyret betales enten direkte med betalingskort eller der sendes en opkrævning. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside (www.nmkn.dk). Gebyret tilbagebetales, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen.

Domstolsprøvelse

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. § 90.

Opsættende virkning

En klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen eller miljøgodkendelsen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen/godkendelsen må ikke udnyttes, hvis den indeholder placering af driftsbygninger væk fra de øvrige driftsbygninger, jf. § 81. Dette vil være angivet i afgørelsen.

Udnyttelse af en tilladelse eller miljøgodkendelse kan kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen eller miljøgodkendelse.

Bilag 2.

Udpegningsgrundlag for de berørte Natura 2000-områder.

Natura 2000-området nr. 87: Nørrebæk ved Tvilho

Området består af habitatområde nr. H76

Udpegningsgrundlag for Habitatområdet Nørrebæk ved Tvilho (H76)	
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150) Vandløb (3260) Våd hede (4010) Tør hede (4030) *Kildevæld (7220) Rigkær (7230)
Arter:	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>) (1096) Blank seglmos (<i>Drepanocladus vernicosus</i>) (1393)

* Kildevæld er en prioriteret naturtype

Natura 2000-området nr. 90: Sneum Å og Holsted Å

Området består af habitatområde nr. H79.

Udpegningsgrundlag for habitatområdet Sneum Å og Holsted Å (H79)	
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Vandløb (3260) Kalkoverdrev (6210) Surt overdrev (6230) Urtebræmme (6430) Hængesæk (7140) Kildevæld (7220) Rigkær (7230) Stilkeke-krat (9190) Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld Tidvis våd eng (6410)
Arter:	Bæklampret (1096) Flodlampret (1099) Havlampret (1095) Snæbel (1113) Odder (1355) Laks (1106)

* Kalkoverdrev (kun vigtige orkidélokalteter), surt overdrev, kildevæld og snæbel er alle prioriterede naturtyper/arter.

Natura 2000-området nr. 89: Vadehavet

Området består af habitatområde nr. H78 og fuglebeskyttelsesområde nr. F57.

Udpegningsgrundlag for habitatområdet Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde (H78)	
Naturtyper:	Sandbanke (1110) Flodmunding (1130) Vadeflade (1140) Lagune (1150) Bugt (1160) Rev (1170) Enårig strandengsvegetation (1310) Vadegræssamfund (1320) Strandeng (1330) Forklit (2110) Hvid klit (2120) Grå/grøn klit (2130) Klithede (2140) Havtornklit (2160) Grårisklit (2170) Skovklit (2180) Klitlavning (2190) Visse-indlandsklit (2310) Græs-indlandsklit (2330) Søbred med småurter (3130) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260) Våd hede (4010) Tør hede (4030) Kalkoverdrev (6210) Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410) Tørvelavning (7150) Rigkær (7230) Stilkeke-krat (9190) Skovbevokset tørvemose (91D0)
Arter:	Havlampret (1095) Bæklampret (1096) Flodlampret (1099) Stavsild (1103) Laks (1106) Snæbel (1113) Marsvin (1351) Odder (1355) Gråsæl (1364) Spættet sæl (1365)

* Lagune, Grå/grøn klit, Klithede, Kalkoverdrev (kun vigtige orkidélokalteter), Surt overdrev, skovbevokset tørvemose og snæbel er alle prioriterede naturtyper/arter.

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområdet Vadehavet (F57)

Ynglefugle:	Klyde Hvidbrystet præstekrave Almindelig ryle Sandterne Fjordterne Havterne Dværgterne Splitterne
Trækfugle:	Bramgås Mørkbuget knortegås Lysbuget knortegås Gravand Pibeand Krikand Spidsand Skeand Ederfugl Sortand Strandskade Klyde Hjejle Strandhjejle Hvidbrystet præstekrave Lille kobbersneppe Stor regnspove Rødben Hvidklire Islandsk ryle Sandløber Almindelig ryle Dværgmåge

Vejen Kommune, Teknik og Miljø
Att. Gitte Elgaard

Høringssvar vedr. arealer i Billund Kommune i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbruget på Kidholmvej 2, 6650 Brørup

Billund Kommune har den 5. april 2016 modtaget en høring, jf. § 45 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹, vedrørende miljøgodkendelse af husdyrbruget på Kidholmvej 2, 6650 Brørup. En del af udbringningsarealerne ligger i Billund Kommune.

I henhold til § 45, skal der foretages høring af den kommune, hvori arealerne ligger, med anmodning om udarbejdelse af vilkår for de pågældende arealer.

Opsummering

- *Der skal i miljøgodkendelsen stilles vilkår, der fastholder ansøger i forudsætninger for Nitratberegningen (Overfladevand), således at udvaskningen af nitrat til overfladevand ikke overstiger 81,1 kg N/ha*

Arealerne

Ansøgningen omfatter i alt 21,64 ha udbringningsarealer i Billund Kommune. Arealerne i Billund Kommune fremgår af bilag 1.

Grundvand

Ingen af udbringningsarealerne i Billund Kommune ligger indenfor Nitratfølsomt Indvindingsområde (NFI), jf. bilag 1.

Det er derfor Billund Kommunes vurdering, at udbringningsarealerne kan indgå i miljøgodkendelsen, uden at udvaskningen af nitrat vil medføre en væsentlig påvirkning af grundvandet.

Overfladevand - Nitrat

I alt 4,01 ha af udbringningsarealerne i Billund Kommune ligger indenfor Nitratklasse II. Ingen af de øvrige arealer ligger indenfor Nitratklasserne I-III, jf. bilag 1.

Der skal derfor i miljøgodkendelsen stilles vilkår, der fastholder ansøger i forudsætninger for Nitratberegningen (Overfladevand), således at udvaskningen af nitrat til overfladevand ikke overstiger 81,1 kg N/ha.

¹ BEK nr. 44 af 11/01/2016 – Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Dato: 18-04-2016

Teknik & Miljøforvaltning
Natur og Miljø
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200
www.billund.dk

Journalnr.: 09.17.18 P19
Sagsnr.: 16/7025
Dok.nr.: 6

P10.2.6.1 vs. 2.4

Sagsbehandler:
Mette Hammershøj
Tlf. 79727 101
MHA@billund.dk

Det er Billund Kommunes vurdering, at udbringningsarealerne kan indgå i miljøgodkendelsen, såfremt der stilles ovenstående vilkår, uden at udvaskningen af nitrat vil medføre en væsentlig påvirkning af overfladevand.

Overfladevand - Fosfor

Ingen af arealerne i Billund Kommune ligger indenfor Fosforklasse I-III, jf. bilag 1.

Det er derfor Billund Kommunes vurdering, at udbringningsarealerne kan indgå i miljøgodkendelsen, uden at udvaskningen af fosfor vil medføre en væsentlig påvirkning af overfladevandet.

Natur

Ingen af udbringningsarealerne grænser op til registrerede naturarealer.

Det er Billund Kommunes vurdering, at udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne iht. gældende lovgivning, ikke vil medføre en forringelse af områdets naturarealer.

International natur

Den korteste afstand fra udbringningsarealerne i Billund Kommune til nærmeste internationale naturområde er mere end 11 km.

Der er ikke tale om oplag af husdyrgødning på arealerne, og en evt. påvirkning af naturområdet vil komme fra ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Da der er ca. 11 km fra udbringningsarealer til nærmeste punkt i naturområdet, er det kommunens vurdering, at driften af arealerne ikke vil have indflydelse på internationale naturområder.

Bilag IV arter

Bilag IV arter, der kan have leve-, yngle- eller fødesøgningssted ved udbringningsarealerne, kunne være løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd- og langøret flagermus. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Ingen af udbringningsarealerne i Billund Kommune ligger i nærheden af søer eller vandløb. Billund Kommune vurderer derfor, at miljøgodkendelsen ikke vil have nogen væsentlig påvirkning på de omtalte padder eller deres levesteder. Ud over de nævnte bilag IV arter har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en godkendelse af det ansøgte projekt.

Diger og fortidsminder

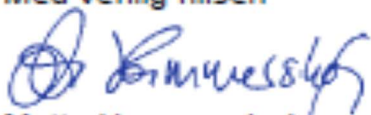
Der er ingen beskyttede diger eller fortidsminder ved udbringningsarealer i Billund Kommune. Det er derfor Billund Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen ikke vil have nogen påvirkning på beskyttede diger eller fortidsminder.

Samlet vurdering

Det er Billund Kommunes samlede vurdering, at arealerne, som de fremgår af kortbilagene, kan indgå i miljøgodkendelse af Kidholmvej 2, 8850 Brørup som

udbringningsarealer, såfremt der stilles ovenstående vilkår, uden at der vil ske en væsentlig påvirkning af grundvand, overfladevand samt natur.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj

Miljøsagsbehandler, Landbrug

Bilag 1. Udbringningsarealer, NFI, N-kl. og P-kl. i Billund Kommune

